

Årsrapport 2023

Vedtatt i styremøte 29. februar 2024

Forstanderskapet 21. mars 2024

Innhold

Styrets årsberetning	side 1-13
Resultat – Balanse	side 14-15
Endringer i egenkapitalen	side 16
Kontantstrømoppstilling	side 17
Nøkkeltall	side 18
Oversikt over noteinformasjon	side 19
Noteinformasjon	side 20-55
Revisors beretning	

EVJE OG HORNNES SPAREBANK

ÅRSBERETNING FOR 2023

Virksomheten i Evje og Hornnes Sparebank

Evje og Hornnes Sparebank er en selvstendig sparebank med hovedkontor på Evje, som også er et handelssenter for våre omkringliggende kommuner. Banken er en selveiende institusjon, uten eksterne eiere/aksjonærer med forventninger til utbytte. Årsresultatet fra bankens virksomhet tilføres i sin helhet, etter fradrag for gaveavsetninger, til egenkapitalen/ sparebankens fond.

Å være totalleverandør av finansielle tjenester er bankens hovedformål, og det arbeides for at Evje og Hornnes Sparebank blir det naturlige førstevalg for så vel personkunder som små og mellomstore bedrifter, primærnæringer, offentlig sektor, institusjoner og lag og foreninger i vårt distrikt. Banken skal være en lokalbank for rikere bygdeliv, men ønsker også å beholde og betjene de kunder som av ulike årsaker flytter fra bygda.

Vår målsetting er å opprettholde bankens soliditet og så langt som mulig selvstendige råderett, noe vi mener er til beste for våre kunder og lokalsamfunnet. For å kunne opprettholde målsetningen og samtidig ha en sterk posisjon i lokalmarkedet har vi valgt, som flere mindre selvstendige sparebanker, å være med i Eika Alliansen. Gjennom dette samarbeid og med autoriserte, oppdaterte og engasjerte medarbeidere med høy serviceinnstilling, ønsker Evje og Hornnes Sparebank å være en aktiv og profesjonell rådgiver overfor sine kunder. Dette kommer også til uttrykk i bankens vedtatte strategi, hvor det er fastsatt målsettinger for avkastning, vekst samt kunde- og medarbeidertilfredshet.

Styret er godt fornøyd med resultatet for 2023. Rentenettoen økte jevnt i løpet av året etter at Norges Bank satte styringsrenten opp fra 2,75% til 4,5% i løpet av 2023. Veksten har vært god og i samsvar med forventningene i budsjettet. Samtidig har kostnadene vært høyere enn normalt. Dette skyldes i hovedsak kostnader relatert til konvertering til nytt kjernebanksystem, både systemkostnader og økte lønnskostnader. Fremover forventes denne konverteringen til å medføre reduserte driftskostnader.

Eika Alliansen

Evje og Hornnes Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av rundt 48 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på om lag 500 milliarder kroner og nærmere 2600 årsverk. Dette gjør alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med rundt 175 bankkontorer i 114 kommuner er Eika-bankene til stede med avgjørende bidrag til vekst, utvikling og verdiskaping i sine lokalsamfunn.

Alliansebankene styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv. Bankene har lokalt ansatte, kompetente rådgivere med et personlig engasjement og effektive rådgiverløsninger. Sammen med noen av de beste kundeløsningene i den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er denne samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika har blant landets mest tilfredse kunder både i person- og bedriftsmarkedet

Eika styrker lokalbanken

Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne, effektiv og trygg bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser. Leveransene inkluderer en komplett plattform for bankinfrastruktur inkludert IT, betalingstjenester og samhandlingsverktøy for bankenes ansatte og kunder.

Bankenes behov for å utvikle nye digitale løsninger som både bidrar til den gode kundeopplevelsen og samtidig ivaretar kundenes sikkerhet samt et økende antall regulatoriske krav, er både krevende og kostnadsdrivende. For å styrke bankenes konkurransekraft har Eika og bankene migrert sine kjernebankløsninger fra danske SDC til Tietoevry. Fra og med 2024 vil dette gi bankene og deres kunder bedre løsninger og mer kostnadseffektiv utvikling av nye løsninger for bankene sammenlignet med tidligere.

Gjennom Eika får bankene og deres kunder tilgang til et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Dette inkluderer forsikringsprodukter, kort- og smålansprodukter og spareprodukter i fond, samt eiendomsmegling gjennom Aktiv Eiendomsmegling. I 2023 inngikk Eika Kredittbank en avtale om fusjon med Sparebank1 Kreditt og Eika Forsikring en avtale om å slå seg sammen med Fremtind Forsikring. Etter planen, og forutsatt myndighetenes godkjenning, vil disse selskapene bli fusjonert i 2024 og bankene alliansen vil være eiere av og distributører av produkter fra de to sammenslåtte selskapene. Dette er gjort for å styrke de to selskapenes konkurransekraft som igjen vil bidra til å styrke lokalbankene.

Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene bedre kundeservice gjennom økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon.

Utover dette leverer Eika kompetanseutvikling og opplæring gjennom Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice samt en rekke andre tjenester innen bærekraft og næringspolitikk, kommunikasjon, marked og merkevare. Alt for å ivareta lokalbankenes behov.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbankene langsiktig og stabil finansiering

Eika Boligkreditt er lokalbankenes boligkredittforetak, direkte eid av 59 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søker finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på langsiktig og svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på 121 milliarder kroner (pr Q4 2023) og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår redusert finansieringsrisiko og kan opprettholde konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Økonomiske utviklingstrekk

Norsk økonomi var i 2023 preget av store forskjeller i næringsutvikling, med i sum beskjedne BNP-vekst for Fastlands-Norge, svakt stigende arbeidsledighet og vedvarende høy inflasjon som resultat. BNP-veksten i Fastlands-Norge for 2023 anslås ved årsskiftet til om lag 1 prosent, ned fra hele 3,8 prosent i vekst året før. Privat konsum (-1 prosent) hadde en historisk sjelden nedgang i fjor, mens oljesektoren

svingte seg opp til sterk investeringsvekst. De rause investeringspakkene fra regjeringen under koronatida bidrar til sterk investeringsvekst i oljerelaterte næringer i både 2023 og 2024. Motsatt ventes boliginvesteringene å falle kraftig i begge disse år. Flykningskrisen bidro til at offentlig konsum økte med om lag unormalt sterke 2,5 prosent i 2023.

Arbeidsmarkedet ble i sum relativt stabilt, med en økning i ledigheten målt på NAV opp fra 1,6 prosent i desember 2022 til 1,9 prosent i samme måned året etter. Lønnsveksten steg markert i 2023, til om lag 5,5 prosent, etter et år hvor reallønnsveksten endte med kraftig nedgang.

Den uvant høye inflasjonen fra 2022 holdt seg overraskende nok høy gjennom 2023, delvis fordi kronekursen svekket seg betydelig gjennom fjoråret. Kronekursen, målt ved den importveide i-44 indeksen falt med 4,4 prosent i løpet av 2023. Konsumprisindeksen økte med uventede høye 5,5 prosent, noe som nulltet ut et raust lønnsoppgjør og dermed hindret kjøpekraften å bedre seg for folk flest.

Renteøkningene og den svake utviklingen i husholdningenes finanser bidro til at kredittveksten ebbet ut gjennom 2023. Ved slutten av året var kredittveksten, målt ved K2-indikatoren, i bedriftene og husholdningene opp henholdsvis 3,1 og 3,3 prosent i året til november. En hardt presset kommunesektor har imidlertid i denne perioden en usedvanlig sterk vekst i sine låneopptak, på 7,8 prosent. Midler som trolig blir brukt til bygg og anlegg.

Boligprisene svingte unormalt mye i løpet av året med god vekst i første halvår og motsvarende nedgang i andre. Omsetningen av boliger var marginalt høyere i 2023 enn året før, med en prisvekst på 0,5 prosent for året under et, ifølge EiendomNorge.

Antall konkurser økte med 22 prosent i de elleve første månedene av 2023, målt mot samme periode i fjor. Bankenes samlede resultater blir imidlertid sterke all den tid et markert høyere rentenivå bidrar til tilsvarende bedring i rentabiliteten til egenkapitalen i bankene.

Norges Bank økte rentene fra 2,75 prosent til 4,5 prosent. 3-måneder NIBOR ser imidlertid ut til å ha toppet ut allerede i august 2023 på 4,8 prosent, og markedene begynte å prise inn store rentekutt i 2024. Ved utgangen av året var det priset inn hele 6 rentekutt i løpet av 2024.

Årsregnskapet – finansiell stilling og resultat

Bankens årsregnskap er lagt fram under forutsetning om fortsatt drift, og styret kan bekrefte at forutsetningen for dette er til stede. Etter styrets mening gir resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter, fyllestgjørende og rettvise informasjon om årets virksomhet og bankens stilling ved årsskiftet. Det har ikke inntruffet hendelser etter utløpet av regnskapsåret som påvirker bedømmelsen resultat og stilling.

RESULTATREGNSKAPET

Årets resultat av ordinær drift før inntektsskatt utgjør 23,6 mill. kroner mot 20,7 mill. kroner i 2022, dvs. en økning på 2,9 mill. kroner. Økt rentenetto er hovedårsaken til økningen.

Rentenettoen utgjør 2,28% av gjennomsnittlig forvaltningskapital, mot 1,86% for 2022. Provisjonsinntektene i 2023 ble 0,8 mill lavere enn i 2022. Årsaken er at EBK økte sin rente ut mot bankene raskere enn banken økte rente ut mot kunden, noe som bidro til lavere provisjon. Utbytte på strategiske aksjer utbetalt i 2023 var 0,9 mill lavere enn i 2022.

Bankens samlede driftskostnader er i 2023 økt med 6,7 mill. kroner og utgjør 1,77 % av gjennomsnittlige forvaltningskapitalen (1,56 % i 2022). Økningen skyldes i hovedsak kostnader relatert til konvertering av kjernebanksystem i juni 2023. I tillegg er lønnskostnadene økt på grunn av økt antall ansatte og ansatte som er tilbake fra permisjon.

Netto tap på utlån og garantier utgjør en kostnad på 2,4 mill. kroner (0,3 mill. kroner i 2022). Til tross for en økning, mener styret at bankens mislighold fortsatt er på et relativt lavt nivå. Tap i prosent av brutto utlån utgjør 0,12 %. Kostnaden er basert på Eikas utviklede modell for forventet kredittap, med derpå følgende vurderinger av enkeltengasjementer samt estimater knyttet til næringers utvikling i et mer utfordrende marked. Styret vurderer nedskrivningene som tilstrekkelige.

DISPONERING AV ÅRETS OVERSKUDD

Resultatet før skatt utgjør 23,6 mill. kroner og det er avsatt 5,2 mill. kroner til inntektsskatt. Videre er det en verdiøkning på strategiske aksjer på 5,1 mill. kroner over utvidet resultat som inngår i resultat-disponeringen:

Styret foreslår følgende disponering av årets overskudd på kr 23.516.179:

Overført til sparebankens fond	kr.	17.235.114
Overført til fond for urealiserte gevinster	kr.	5.081.065
Overført til gavefond/gaver	kr.	1.200.000
Resultat for regnskapsåret	kr.	<u>23.516.179</u>

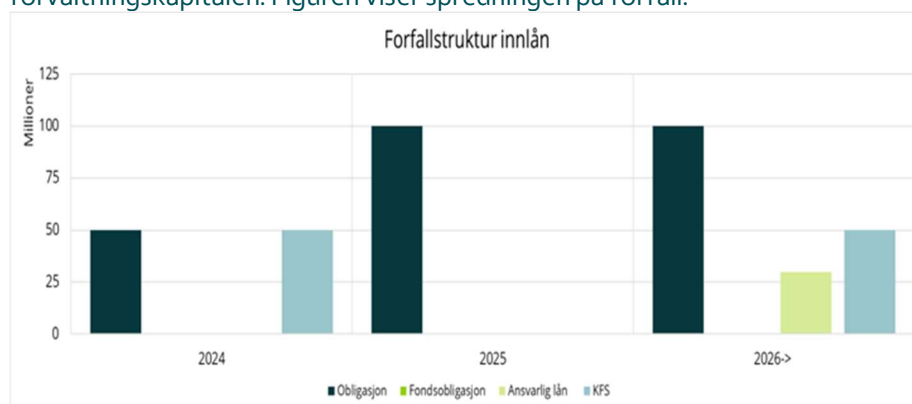
BALANSEN

Bankens forvaltningskapital har gjennom 2023 vokst fra 2.356 mill. kroner med 159 mill. kroner til 2.515 mill. kroner, tilsvarende 6,8%.

Utlånsveksten, inkludert lån formidlet til Eika Boligkreditt, utgjør 9,2% (2022: 7,7%). På egen bok er utlånene økt med 8,2 %. Utlån gjennom Eika Boligkreditt utgjør ved årets slutt ca. 832 mill. kroner mot ca. 746 mill. kroner i 2022. Utlån formidlet til Eika Boligkreditt utgjør 34,3% av de samlede lån til personmarkedet. Garantier og ubenyttede kreditter ligger på et stabilt nivå.

I banken er det løpende fokus på innskuddsdekning, som ved årets utgang utgjør 84,6% (2022: 87,7%). Styret vektlegger at banken skal ha en høy grad av selvfinansiering i kombinasjon med annen langsiktig finansiering. Innskuddsdekningen inkludert Eika Boligkreditt var ved årets utgang 60,6% (2022: 63,4 %).

Banken har innlån fra det norske obligasjonsmarkedet, samt hos KFS (Kredittforeningen for Sparebanker). Samlet innlån fra markedet inkl ansvarlig lån utgjør 380 mill. kroner, eller ca. 15,1% av forvaltningskapitalen. Figuren viser spredningen på forfall.

Det er i januar 2023 tatt opp nytt lån i obligasjonsmarkedet på 50 mill. kroner med løpetid til februar 2028. Samtidig ble det tatt opp et nytt ansvarlig lån på 30 mill. kroner med løpetid på 5 år.

Egenkapital - kapitaldekning

Ved årets utgang utgjør bankens egenkapital 336,7 mill. kroner (13,4% av forvaltningskapitalen), hvorav 37,2 mill. kroner utgjør fond for urealiserte gevinster.

Sparebankens fond og gavefond utgjør samlet 299,5 mill. kroner, hvorav 1,2 mill. kroner er styrets forslag til utdeling i 2023. Bankens soliditet er god, og ansvarlige kapital består av ren kjernekapital og tilleggskapital (ansvarlig lån) som følger:

(2022 tall i parentes)

	Banken	Konsolidert
Ren kjernekapitaldekning	20,12 % (20,55 %)	19,62 % (19,85 %)
Kjernekapitaldekning	20,12 % (20,55 %)	19,93 % (20,23 %)
Kapitaldekning	22,42 % (22,24 %)	22,18 % (22,00 %)
Uvektet kjernekapitalandel	10,41 % (10,34 %)	9,36 % (9,23 %)

I tallene for konsolidert nivå inngår eierforetak i samarbeidende gruppe:

Eika Gruppen AS med	0,61 % (0,61 %)
Eika Boligkreditt med	0,78 % (0,75 %)

Kapitaldekningen er godt over myndighetenes krav.

Myndighetenes minimumskrav til kapitaldekning er 8 %. Hertil kommer regelbestemte påslag (som skal utgjøres av ren kjernekapital) for bevaringsbuffer, systemrisikobuffer og motsyklisk buffer som pr 31.12.2023 samlet skal utgjøre 9,5%. Samlet minimumskrav ved utgangen av 2023 utgjør 17,5%. Hertil kommer dessuten bankens eget beregnede Pilar 2 påslag på 2,2 %-poeng (konsolidert 1,9 %) og bankens selvbestemte styringsbuffer. Etter årsskiftet fastsatte Finanstilsynet Pilar 2 påslag for banken på 2,3%. Beregning av Pilar 2 påslag (ICAAP-beregning) gjøres årlig, der kreditt- og operasjonell risiko har særlig fokus. I dette arbeidet benytter banken Eika Vis modellen.

Bankens styring av finansiell risiko

Styret i Evje og Hornnes Sparebank er opptatt av at banken skal drives med et risikonivå som er avstemt mot bankens inntjeningsmuligheter og soliditet. Målsettingen er et moderat til lavt risikonivå. Markedsmessige ambisjoner skal balanseres mot finansiell evne til å ta på seg risiko. Gjennom god risikostyring skal banken fremstå med en inntjenings- og resultatutvikling som er stabil og rimelig forutsigbar.

De regulatoriske løpende endringer i banksektoren har konsekvenser for bankens risikostyring, kapitalisering og likviditet. Kravene iverksettes i bankens virksomhet og har løpende fokus.

Utvikling i risikobildet rapporteres kvartalsvis til styret gjennom særskilt risikorapport, og adm. banksjef gir årlig styret en samlet vurdering av de ulike risikoer basert på kommunikasjon med de ulike virksomhetsområder i banken. Styret får månedlig oppdatering på den økonomiske utvikling, og ut fra en totalvurdering er det styrets mening at det er tilfredsstillende kontroll på bankens risikoer.

Compliancerisiko er risiko for at banken ilegges offentlige sanksjoner, økonomisk tap, tap av omdømme eller i sin ytterste konsekvens tap av konsesjon som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Nye regler iverksettes løpende i banken og nyansatt compliance-ansvarlig rapporterer kvartalsvis til styret.

Årlig vurderes bankens totale kapitalbehov gjennom ICAAP prosess (totalkapitalvurdering). Prosessen er forankret i rutiner for overordnet styring og kontroll, og banken skal til enhver tid oppfylle de regulatoriske kapitalkrav, også frem i tid. Finanstilsynet fastsatte Pilar 2 krav for banken (SREP) etter

årsskiftet og dette vil bli tatt med i fremtidig kapitalplanlegging. Styrets vedtatte mål for kapitaldekning og kapitalplan for perioden frem til og med 2025 vil være førende for bankens strategi og policy. ICAAP dokumentet ble sist innsendt Finanstilsynet i juni 2023.

Offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitaldekningsforskriften (Pilar 3) er årlig å finne på bankens nettside samtidig med offentliggjøring av bankens årsregnskap. Gjenopprettingsplaner, for håndtering av krisesituasjoner, er etablert med løpende måling mot triggernivåer for evt. raskt å kunne sette i verk tiltak.

Finansiell risiko er en samlebetegnelse på kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko (herunder aksjekursrisiko, renterisiko og valutarisiko). De enkelte risikoer omtales nærmere i det følgende.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er definert som risiko for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken. Kredittrisiko ansees å være den vesentligste risiko i bankens virksomhet.

Kredittpolicyen er i 2023 oppdatert med klima og miljørisiko, der klima- og miljørisiko nå skal være en del av kredittprosessen og dermed inngå som en vurdering av bankens kredittrisiko.

Viktige virkemidler for å overvåke og begrense kredittrisikoen er klassifisering, misligholdsrapportering, nøkkeltall og analyser. Banken vektlegger moderat risikoprofil, og har regelverk for kredittvurdering, kredittbehandling og porteføljeovervåking. I tillegg til regelverket er god kjennskap til vesentlige kunder i et begrenset lokalt marked et ekstra godt grunnlag for å kunne vurdere betalingsevne og -vilje.

Risikoklassifisering er en integrert del av kredittvurderingsprosessen og dokumenteres for alle kredittsaker. Det benyttes standardiserte modeller for både person- og bedriftsmarkedet der engasjementene blir klassifisert i 12 risikogrupper, RKL 1-12. Banken baserer sin overvåking og tapsvurderinger på denne klassifiseringen. Modellene er nærmere beskrevet i note 2 - Kredittrisiko.

Banken yter i liten grad lån uten sikkerhet, og lån til privatmarkedet er i all hovedsak sikret med pant i bolig innenfor bankens markedsområde. Porteføljen har en lav risiko med lite mislighold.

Utlån til bedriftsmarkedet ytes i all hovedsak til bedrifter i bankens primærområde som er Evje og Hornnes kommune med de omkringliggende kommunene Bygland, Iveland, Åseral og Vennesla. Bedriftslån skal maksimalt utgjøre 23% av bankens samlede utlåns- og kredittportefølje inkl. lån overført til Eika Boligkreditt. Målgruppen er mindre bedrifter innenfor de rammer som er satt og hvor banken har oversikt over eierforhold, struktur og marked/bransje kundene operer i.

Pr 31.12.2023 utgjorde risikoklassene 1-3 (lav risiko) 66,4% (67,5%) av totale utlån, ubenyttede trekkrettigheter og garantier til bedriftsmarkedet. Risikoklassene 4-7 (middels risiko) utgjorde 19,8% (24,5%), mens risikoklassene 8-12 (høy risiko) utgjorde 13,8% (8,0%).

Oppfølging og kontroll av kredittrisiko betraktes som tilfredsstillende, og samlet sett vurderer styret kredittrisikoen som moderat.

Nærmere om risiko knyttet til utlån og garantiansvar – kredittrisikoprofil

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen og systemet muliggjør overvåking av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje.

Fordeling av engasjementene på personmarked (PM) og bedriftsmarked (BM) er rimelig stabilt, og PM/BM - fordeling for brutto utlån utgjør 77,6 / 22,4 ved årets utgang (77,5 / 22,5).

Banken har tett oppfølging og dialog mht engasjementer som går i mislighold. Misligholdte lån/garantier over 90 dager utgjør 26,1 mill. kroner, og det er knyttet en tapsavsetning (steg 3) til disse engasjementene på 3,7 mill. kroner.

Låneporteføljen blir gjennomgått kvartalsvis med bakgrunn i gjeldende forskrifter og interne retningslinjer for å tidligst mulig identifisere mulige tapsutsatte engasjement.

Tapsutsatte (steg 3 avsatt) lån, dog ikke nødvendigvis misligholdte, utgjør 48,8 mill. kroner. Disse lånene er tapsavsatt med 6,4 mill. kroner etter vurdering av underliggende sikkerhet, betalingsevne og betalingsvilje hos låntaker.

Samlede nedskrivninger på engasjementer er på 14,8 mill. kroner (2022: 12,5 mill. kroner). Nedskrivningene utgjør ca. 0,7% av samlet engasjement til kunder og fordeler seg på steg 1, 2 og 3 som er nærmere spesifisert i note 6. Nedskrivningene er basert på den fremover-skuende makromodell som er utviklet av Eika i forbindelse med overgangen til IFRS, også denne nærmere beskrevet i note, samt skjønsmessige vurderinger.

Forventninger til tap på utlån og garantier

Det vil alltid være risiko ved å låne ut penger, og styret er innforstått med at vi som «*lokalbank for rikere bygdelig*» skal være med å ta en viss risiko, dog innenfor forsvarlige grenser. Styret vurderer at nivået på årlige tap ikke vil overstige 0,2 – 0,4 % av brutto utlån de nærmeste 3 år. Dette baseres på erfaring og den gode kjennskapen til bankens lånekunder. Nivået på vurderingen er uendret fra tidligere.

Det er etter styrets vurdering ingen forhold som pr. i dag tyder på at det ligger risiko for betydelige tap i vår utlånsportefølje eller på våre garantistillelser, utover hva som speiles i regnskapets samlede nedskrivninger.

Den samlede kredittrisikoen i banken vurderes som moderat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsregelverket stiller krav til at banken skal ha en likviditetsreserve til å dekke likviditetsutgang i en stressituasjon (LCR). Det stilles videre krav til at banken skal ha stabil finansiering (NSFR) og forsvarlig likviditetsstyring.

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke har tilstrekkelig med likvider til å møte de forpliktelser som forfaller. Likviditetsrisikoen oppstår som følge av ulik forfallsstruktur på eiendeler og gjeld, og styres gjennom løpetid på kundeinnskudd, forfallsstruktur på ekstern finansiering, begrensning i store innskudd, nedre grense for bufferlikviditet og LCR. Disse følges opp med målinger som minimum kvartalsvis fremlegges for styret.

Innskudd fra kunder er bankens vesentligste finansieringskilde, og banken har over tid hatt høy innskuddsdekning. Banken har fastsatt rammer for store innskudd, og har i tillegg et eget innskuddsprodukt med 31 dagers oppsigelse for å redusere risikoen for uventet flytting av store innskudd.

Banken har ellers finansiering gjennom verdipapirmarkedet med løpetider fra 3-5 år ved låneopptak, samt innlån fra Kredittforeningen for Sparebanker. Gjennom effektiv og god drift som sikrer god

inntjening og over tid minimaliserer tap, mener styret å ha den nødvendig tillit i markedet for også nye slike låneopptak.

Kortsiktig trekkrettighet, som fornyes årlig, har banken i DNB som er oppgjørsbank. Daglig likviditetsutnyttelse har gjennom hele året vært godt innenfor rammen (CAP-utnyttelse), og trekkrettigheten har i liten grad vært benyttet.

Verdipapirer er deponert i Norges Bank for der raskt å kunne hente likviditet om en situasjon skulle oppstå.

Bankens LCR er det nøkkeltallet som månedlig rapporteres til Finanstilsynet og viser likviditetsstrømmen de neste 30 dager i en stressituasjon. Minstekravet til LCR er 100. Bankens minstekrav til LCR er fastsatt til 120, og utgjorde ved årsslutt 222 (2022: 210).

Stabil finansiering (NSFR) rapporteres kvartalsvis. Bankens minstekrav er fastsatt til 110 og utgjorde ved årsslutt 136 (2022:134)

Banken benytter dessuten Eika Boligkreditt som finansieringskilde for lån innenfor 75% belåningsgrad. På den andre side, og som deleier i Eika Boligkreditt AS, har banken forpliktet seg til å kjøpe OMF-er om Eika Boligkreditt i en situasjon skulle trenge finansiering og det ikke er andre investorer som kjøpere. Likviditetsforpliktelsen ved årsskiftet var null.

Styret anser bankens likviditetsrisiko til å være lav.

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for at endringer i rentenivået kan påvirke bankens inntjening i negativ retning og er knyttet til ulik rentebinding på fordrings og gjeldsposter i og utenom balansen. Bankens innlån fra markedet og renten for disse midlene bestemmes av pengemarkedsrenten på fastsatte datoer. I en normalsituasjon vil de vilkår banken oppnår på sine innlån i en kortere periode kunne komme i utakt med de betingelser som gjelder egne lånekunder, noe som bare i mindre grad vil påvirke bankens renterisiko. Bankens har verken utlån eller innskudd med fast rente.

Bankens beholdning av obligasjoner ivaretas hos Eika Kapitalforvaltning (se nedenfor), som også ivaretar salg og nye kjøp av obligasjoner etter fastsatte retningslinjer. Deponeringen i Norges Bank er også ivaretatt gjennom forvalter.

For bankens samlede virksomhet vurderes renterisikoen som lav idet vi i en normalsituasjon relativt raskt vil kunne tilpasse oss de renteendringer som måtte komme.

Kursrisiko

Obligasjoner

Obligasjonsbeholdningen forvaltes av Eika Kapitalforvaltning AS gjennom særskilt avtale basert på bankens markedspolicy. Avtalen setter rammer for hvordan midlene kan plasseres, og obligasjonsporteføljen er i det vesentligste bankens likviditetsportefølje sammen med innskudd i Norges Bank og øvrige kredittinstitusjoner.

Rammene begrenser plassering i forskjellige typer papirer i forhold til investeringsbeløp, løpetid og rating. Mandatrapport, som viser overholdelse av rammer, rapporteres månedlig. Eika Kapitalforvaltning AS bekrefter dessuten årlig at likviditetsporteføljen forvaltes etter deres gjeldende regelverk for bærekraftige investeringer (jfr. nedenfor om Bærekraft).

Samlet sett vurderes kursrisikoen som lav/moderat.

Aksjer

Banken har ikke rammer for å investere i omløpsaksjer og aksjefond.

Bankens aksjeinvesteringer er vurdert som strategiske aksjer/anleggsaksjer. De vesentligste enkeltposter er aksjene i Eika Gruppen AS, Eika Boligkreditt AS og Eika VBB AS (VIPPS) som til sammen utgjør ca. 96 % av samlet aksjeverdi ved årets utgang. Investeringer vedtas av styret i hvert enkelt tilfelle.

Valutarisiko

Banken har ikke lenger risiko når det gjelder valuta. Banken hadde kontrakt med SDC (bankens kjernebankleverandør i Danmark frem til juni 2023) i danske kroner og dette har vært vurdert å utgjøre en begrenset valutarisiko. Etter at banken konverterte leverandør til norske TietoEvry i 2023, så utgår denne risikoen.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige og/eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko ivaretas gjennom ulike policyer og retningslinjer for hvitvaskingsrisiko, IKT og GDPR. Banken skal ha en lav/moderat risikotoleranse innenfor det operasjonelle området.

Som liten lokalbank har styret fokus på å ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse knyttet til styring og kontroll, samt sikre at nøkkelpersonrisikoen er forsvarlig ivaretatt.

For å ivareta den operasjonelle risikoen benytter banken aktivt infrastruktur som gjøres tilgjengelig via Eika Alliansen. Dette gjelder både tjenester, produkter, banksystemer/IKT og øvrig malverk. Eika VIS sine tilrettelagte modeller og maler sikrer et oppdatert og hensiktsmessig rutineverk, som banken tilpasser egen størrelse og kompleksitet før de implementeres i bankens drift.

Samfunnsansvar

Gjennom bankens slagord «*lokalbank for rikere bygd*» erkjennes et samfunnsansvar.

Banken har utover årsberetningens omtale av samfunnsansvar ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

Utgangspunktet for bankvirksomheten til Evje og Hornnes Sparebank er, innenfor lovpålagte rammebetingelser, å kunne bidra til at privatkunder, bedriftskunder, lag og foreninger skal få muligheten til å realisere sine prosjekter og ideer. Realisering skjer hovedsakelig gjennom sparing og/eller lån/likviditet/garanti og/eller sponing og gaveutdelinger. Når det gjelder sparing tilbys ulike produkter for å stimulere til ulike typer sparing. Når det gjelder utlån mv vil alltid bankens interne krav til egen soliditet ligge i bunnen for vurderinger, da bankens overlevelsesevne, det å være en trygg bank for sine kunder, også er et vesentlig samfunnsansvar.

Banken har høy kundetilfredshet som kommer til uttrykk gjennom målinger utført gjennom Eika Gruppen. Målingene vurderes nøye i banken, og benyttes aktivt som grunnlag for eventuelle justeringer av handlingsmønster/rutiner. Banken har etablert rutiner for skriftlige kundeklager, og har gjennom 2023 ikke mottatt skriftlige klager.

Årlig bidrar banken gjennom gaveutdelinger til lag og foreninger, sponning av idrettslag og unge talenter samt aktiviteter ellers i nærområdet med betydelige beløp.

Banken har retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft, herunder også etikk, interessekonflikter, HMS, GDPR, og hvitvasking. Det er søkelys på hendelsesrapportering og det har gjennom 2023 ikke vært saker av vesentlig karakter. Rapportering gjennom hvitvaskingsansvarlig er på et tilfredsstillende nivå og har løpende stort fokus.

AHV (AntiHvitVask)

Lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvasking) har som formål å forebygge og avdekke lovbrudd og sanksjonsbrudd. Tiltakene i loven skal beskytte det finansielle og økonomiske systemet samt samfunnet som helhet ved å forebygge og avdekke at rapporteringspliktige brukes eller forsøkes brukt som ledd i hvitvasking eller terrorfinansiering.

Med dette er «kjenn din kunde» blitt et grunnleggende begrep. Det innebærer å kjenne sin kundes identitet (legitimasjon) og kundens planlagte bruk og formål med bankens tjenester (kundeerklæring). Videre vektlegges å forstå og vurdere om kundenes bruk av banken er i samsvar med plan og formål. AHV- arbeidet prioriteres høyt i banken, og samtlige ansatte og styret bevisstgjøres og gis opplæring innen området bl.a. ved bruk av Eika Skolens tilrettelagte kurs.

Dette arbeidet er gitt økt fokus og ressursinnsats med bakgrunn i de stadige skjerpede krav fra myndighetene innen området.

Bærekraft - virksomheten og det ytre miljø

Bankens virksomhet er ikke av en slik karakter at den direkte forurensar det ytre miljø. Klimaendringer vil imidlertid på sikt påvirke bankenes virksomhet direkte ved at klimaendringene vil berøre alle mennesker og alle deler av samfunnet.

Frem mot 2030 skal Norge gjennom en omfattende omstilling, der klimakutt og -endringer, nye krav, konkurranse og strammere offentlige budsjetter, vil legge press på norske lokalsamfunn og bedrifter.

Lokalbankenes rolle som drivkrefter for vekst og utvikling for privatkunder, næringsliv og norske lokalsamfunn, vil fremover bli viktigere enn noen gang. Lokalbankenes rådgivningstilbud og nærhet til kundene gjør dem til nøkkelaktører i omstillingen av norske småbedrifter, og i å sikre ny aktivitet og arbeidsplasser når det som ikke er bærekraftig skal erstattes. Nærhet til kunden gir også lokalbankene et godt utgangspunkt for å tilby relevante produkter for den voksende kundegruppen som er opptatt av bærekraft.

Eika Gruppen og Eika Boligkreditt bidrar til bankenes økonomiske resultater og markedsposisjon, noe som er et viktig grunnlag for bankenes bidrag til et bærekraftig samfunn. I tillegg arbeides det med bærekraft i utvikling av produkter, bankens systemer og verktøy, og kompetansetilbudet til bankenes ansatte, og med å sikre god miljøledelse og bærekraftige valg i egne organisasjoner og overfor leverandører og samarbeidspartnere.

Banken har p.t. ikke etablert eget klimaregnskap eller miljøsystemsertifisering, men har i økende grad fokus på bærekraft i hele bankens virksomhet. I løpet av året ble det utnevnt en egen bærekraftsansvarlig. Banken tilbyr nå gjennom Eika Boligkreditt «grønne boliglån» til kundene og «grønne billån» tilbys gjennom Eika Kredittbank. Bankens egne investeringer, som ivaretas gjennom Eika Kapitalforvaltning via gitte rammer, er underlagt deres regelverk for bærekraftige investeringer, og det heter i innledningen i deres rapport til oss:

«Eika Kapitalforvaltning AS (EKF) opererer i henhold til norsk lov, men vi har i tillegg valgt å innrette våre investeringer etter en rekke internasjonalt anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. EKF har også signert på FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI).

Eika Kapitalforvaltnings modellen for bærekraftige investering er beskrevet i detalj i selskapets ESGdokument (Environmental, social and corporate governance). Målsetningen for ESG-strategien er å redusere risikoen på investeringene, og samtidig gi en bærekraftig, langsiktig avkastning.»

Som en del av Eika Alliansen bidrar banken til bærekraft, men i årene fremover er det behov for at det bidras enda mer.

Åpenhetslov

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 og stiller strenge krav til åpenhet og ansvarlighet i hele leverandørkjeden. Banken har foretatt en aktsomhetsvurdering for egen virksomhet. Denne er publisert på bankens hjemmeside <https://www.eh-sparebank.no/ombanken/Apenhetslov>

Banken har også kartlagt hele sin leverandørkjede, hvor det i løpet av året ble sendt ut spørreskjema og egenerklæring til aktuelle leverandører. Aktsomhetsvurdering er ferdigstilt med et tilfredsstillende resultat. Det er ikke avdekket risiko for brudd på kravene i åpenhetsloven. Resultat av denne kartleggingen vil bli publisert på bankens hjemmeside i første kvartal 2024.

Personal, arbeidsmiljø og likestilling

Banken har ved utgangen av 2023 19 fast bankansatte. Totalt utførte årsverk gjennom 2023 er 19,2 (2022: 16,3) I tillegg har banken vaktmester og renhold på deltid.

Arbeidsmiljøet som helhet vurderes som tilfredsstillende, så også samarbeidet med ansatte og tillitsvalgte. Det jobbes målrettet med kompetanseutvikling, omstilling og medarbeitertilfredshet/-engasjement. Banken har avtale om inkluderende arbeidsliv med NAV og benytter deres tjenester ved behov.

Banken har gode pensjons-, liv- og helse-forsikringsordninger. De fysiske arbeidsforholdene betraktes som gode både hva angår utstyr og arbeidsplasser, også for hjemmekontor.

Sykefraværet har vært på 3,6% (2022: 12,1%). Dette er en god del lavere enn fjoråret, men skyldes at fjorårets tall også inkluderte permisjoner o.l. Det har ikke vært registrert personskader eller materielle skader i løpet av året. HMS ansvarlig har ikke rapportert om forhold som ikke har fått fokus. Saker som oppstår tilstrebes løst løpende. Banken er ellers medlem i Setesdal Bedriftshelsetjeneste og benytter deres tjenester i det løpende hms-arbeid og ellers ved behov.

Bankens ledelse oppfordrer til kunnskapsoppdatering og utdanning. Ved årsslutt er 8 av bankens medarbeidere AFR rådgivere (Autorisert Finansiell Rådgiver). Disse nevnte personene har alle autorisasjon i kreditt (AIK) samt autorisasjon for forsikring (GOS).

På den tekniske siden er det kontinuerlige utbedringer både på system og saksbehandlernivå, der Eika Gruppen i samarbeid med bankene er førende. Bankens sikkerhetsutstyr og rutiner blir jevnlig testet.

Av bankens 19 ansatte er det 5 menn og 13 kvinner. Bankens styre består av 5 personer hvorav 2 menn og 3 kvinner. Styret finner i dagens arbeidsmarked den faktiske tilstand når det gjelder likestilling tilfredsstillende, og det er ikke iverksatt eller planlagt iverksettelse av spesielle tiltak i så måte.

Eierstyring og selskapsledelse

Tillit, redelighet og forretningsmoral er grunnlag for bankens virksomhet, og ansatte forventes å ha integritet og holdninger i samsvar med bankens etiske retningslinjer.

Forstanderskapet er bankens øverste organ med 16 medlemmer, der 12 representerer innskyterne, 2 det offentlige og 2 de ansatte.

Banken ledes av et styre på fem medlemmer, hvorav ett medlem er ansattes representant. Det samlede styret utgjør også risiko- og revisjonsutvalget.

Styret har med utgangspunkt i bankens størrelse besluttet at det ikke etableres internrevisjon i banken. Bankens eksterne revisor bistår med de nødvendige særattestasjonsoppgaver.

Banken er underlagt forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, men er ikke pålagt å ha et eget godtgjørelsesutvalg. Banken har ingen variabel godtgjørelse utover bonus som omfatter alle ansatte.

Det er tegnet styre- og ledelsesansvarsforsikring for styrets medlemmer og adm.banksjef for deres mulige ansvar overfor banken og tredjepersoner.

Utsiktene for kommende år

Evje og Hornnes Sparebank har en betydelig markedsandel og en sterk posisjon i vårt distrikt. Dette tross for en sterk konkurransesituasjon i et relativt lite geografisk område. Digitale løsninger og generelt synkende lojalitet i bankmarkedet gjør at det blir stadig viktigere å opprettholde god kundetilfredshet og konkurransedyktige betingelser. Konkurransen i finansmarkedet vil imidlertid alltid i varierende grad være der, men vi oppfatter at vår kundekrets er stabil og lojal. Vi ønsker å sette kunden i sentrum og ta vare på den tillit banken har i lokalsamfunnet og hos våre mange fjernkunder. For å legge til rette for fortsatt vekst vil banken videreutvikle rådgivningstjenestene som ble etablert på Hunsøya i Vennesla høsten 2020. Dette kontoret kan betjene kunder både i Vennesla og Kristiansand med omegn.

Norges Bank beskrev i sin pengepolitiske rapport at styringsrenten forventes å holde nåværende nivå en god stund fremover. Den underliggende prisveksten har avtatt noe og konsumprisveksten hos våre viktigste handelspartnere har falt. Det er usikkerhet rundt videre utvikling av kronekurs og rentenivå som kan gi et påfølgende krevende lønnsoppgjør til våren. Banken må i sin planlegging ta høyde for ulike scenarier i en urolig tid.

Bankens organisering og bemanning vurderes løpende for å tilpasse seg økte regulatoriske krav, samtidig som man sikrer lønnsomhet og fornøyde kunder gjennom godt rådgivningsarbeid. Dette er avgjørende for å sikre videre grunnlag for en selvstendig lokalbank på denne størrelse. Både kunder og myndigheter har økende forventninger knyttet til ESG og bærekraft, og banken må sikre seg kompetanse og verktøy til å møte fremtidens krav og forventninger. Kampen om kundene forblir hard, og rådgiverkompetanse og tillit er viktigere enn noen gang i et marked der produktene blir likere og likere.

Styret har med dagens rammebetingelser forventninger til en moderat vekst og begrensede tap også gjennom 2024, selv om en må regne med en noe forhøyet risiko i kredittporteføljene som følge av inflasjon og økt rentenivå. En forventer likevel totalt sett et tilfredsstillende bidrag fra driften.

Det er fokus på en tilfredsstillende balanse mellom bankens kundeinnskudd og utlån, men også på en tilfredsstillende balanse mellom forvaltning og innlån fra markedet. Styret vil dessuten ha oppmerksomheten rettet mot rentenetto og provisjonsinntekter, bankens kostnadsnivå, samt sikre kompetanse og kapasitet til å ivareta økende regulatoriske krav og kundeforventninger.

Takk

Styret vil takke kunder og samarbeidspartnere for den tillit og tålmodighet som er vist Evje og Hornnes Sparebank gjennom året. Styret retter også en stor takk til alle medarbeidere og tillitsvalgte for godt arbeid og samarbeid.

Evje den 29. februar 2024
EVJE OG HORNNES SPAREBANK

Arnt Steven Ropstad
Styreleder

Siv Therese Kile Lie
Nestleder

Debbie Abusland
Styremedlem

Dag Yngve Aasen
Styremedlem

Else Norunn Greibesland
Styremedlem, ansattes representant

Knut Kjetil Møen
Adm. banksjef

Evje og Hornnes Sparebank

RESULTATREGNSKAP

<i>Ordinært resultat - Tall i tusen kroner</i>	Noter	2023	2022
Renteinntekter målt til effektiv rentes metode		109.036	66.302
Renteinntekter fra øvrige eiendeler		9.694	4.693
Rentekostnader og lignende kostnader		63.195	27.735
Netto renteinntekter	Note 18	55.534	43.260
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		11.297	12.047
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		2.471	1.776
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		3.491	4.337
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		1.150	-535
Andre driftsinntekter		32	0
Netto andre driftsinntekter	Note 20	13.497	14.073
Lønn og andre personalkostnader	Note 21	19.898	15.809
Andre driftskostnader	Note 22	21.728	19.705
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	Note 29	1.354	777
Sum driftskostnader før kredittap		42.980	36.291
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	Note 11	2.427	307
Resultat før skatt		23.625	20.736
Skattekostnad	Note 23	5.190	4.332
Resultat av ordinær drift etter skatt		18.435	16.404
<i>Andre inntekter og kostnader - Tall i tusen kroner</i>			
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Note 25	5.081	14.727
Sum poster som ikke vil bli klassifisert over resultatet		5.081	14.727
Totalresultat		23.516	31.131
Disponering av totalresultatet			
Overført til Sparebankenes fond		17.235	15.204
Overført til gavefond/gaver		1.200	1.200
Fond for urelaiserte gevinster		5.081	14.727

Evje og Hornnes Sparebank

BALANSE PR. 31.12.

Eiendeler

Tall i tusen kroner	Noter	2023	2022
Konter og kontantekvivalenter	Note 24-25	67.362	66.241
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	Note 24-25	21.623	17.850
Utlån til og fordringer på kunder	Note 6-11, 24-25	2.087.167	1.929.867
Rentebærende verdipapirer	Note 26	188.914	202.610
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	Note 27-28	137.121	127.837
Varige driftsmidler	Note 29	9.982	9.842
Andre eiendeler	Note 30	2.661	1.434
Sum eiendeler		2.514.830	2.355.681

Gjeld og egenkapital

Tall i tusen kroner	Noter	2023	2022
Innlån fra kredittinstitusjoner	Note 31	101.169	50.361
Innskudd og andre innlån fra kunder	Note 32	1.777.789	1.702.785
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 33	251.761	251.335
Annen gjeld	Note 34	10.062	10.856
Betalbar skatt	Note 23	5.538	5.325
Andre avsetninger	Note 6, 10-11	1.458	571
Ansvarlig lånekapital	Note 33	30.347	20.057
Sum gjeld		2.178.123	2.041.291
Sum innskutt egenkapital		0	0
Fond for urealiserte gevinster		37.221	32.350
Sparebankens fond		294.285	276.840
Gavefond		5.200	5.200
Sum opptjent egenkapital		336.707	314.390
Sum egenkapital		336.707	314.390
Sum gjeld og egenkapital		2.514.830	2.355.681

Evje og Hornnes Sparebank, 29. februar 2024

Arnt Steven Ropstad
Styreleder

Siv Therese Kile Lie
Nestleder

Debbie Abusland
Styremedlem

Dag Yngve Aasen
Styremedlem

Else Norunn Greibesland
Styremedlem (ansattes repr.)

Knut Kjetil Møen
Adm. banksjef

Evje og Hornnes Sparebank

Endringer i egenkapitalen

Banken har ingen innskutt egenkapital

Opptjent egenkapital

<i>Tall i tusen kroner</i>	Sparebankens fond	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2022	276.841	5.200	32.349	314.390
Resultat av ordinær drift etter skatt	17.235	1.200		18.435
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	210		4.871	5.081
Totalresultat 31.12.2023	17.445	1.200	4.871	23.516
Utbetaling av gaver		-1.200		-1.200
Egenkapital 31.12.2023	294.286	5.200	37.221	336.707
Egenkapital 31.12.2021	261.590	5.000	17.669	284.259
Resultat av ordinær drift etter skatt	15.204	1.200		16.404
Verdiendring egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			14.727	14.727
Totalresultat 31.12.2022	15.204	1.200	14.727	31.131
Utbetaling av gaver		-1.000		-1.000
Realisert gevinst/tap omfordelt fra fond for urealiserte gevinster	47		-47	0
Egenkapital 31.12.2022	276.841	5.200	32.349	314.390

KONTANTSTRØMOPPSTILLING - DIREKTE METODE

Tall i tusen kroner	2023	2022
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	-159.641	-129.655
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	106.518	64.885
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	75.003	87.317
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-43.034	-18.640
Renter på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	2.733	1.577
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	14.718	13.140
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	8.335	6.372
Netto provisjonsinnbetalinger	8.826	10.272
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer		12.999
Utbetalinger til drift	-45.035	-35.501
Betalt skatt	-5.186	-3.582
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-36.764	9.182
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	-582	-660
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler		27
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	-3.481	-13.128
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	804	47
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	3.491	4.337
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	231	-9.378
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Leieutbetalinger balanseførte leieforpliktelser	-124	
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld	100.000	50.000
Utbetaling ved forfall verdipapirgjeld	-100.000	-50.000
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-12.339	-7.090
Innbetaling ved lån fra kredittinstitusjoner	50.000	
Utbetaling ved forfall lån fra kredittinstitusjoner		-25.000
Renter på gjeld til kredittinstitusjonar	-3.360	-1.198
Andre betalinger ved lån fra kredittinstitusjoner	300	
Innbetaling ved utstedelse av ansvarlig lån	30.000	
Utbetaling ved forfall ansvarlig lån	-20.000	
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-1.825	-780
Utbetalinger fra gavefond	-1.200	-1.000
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	41.452	-35.068
A + B + C Netto endring likvider i perioden	4.920	-35.264
Likviditetsbeholdning 1.1	81.066	116.330
Likviditetsbeholdning 31.12	85.985	81.066
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og kontantekvivalenter	67.362	66.241
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fordringer på sentralbanker	18.623	14.825
Likviditetsbeholdning	85.985	81.066

Evje og Hornnes Sparebank

NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert	2023	2022
Resultat		
Kostnader i % av totale inntekter (eskl. VP)	66,7 %	67,8 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	13,8 %	19,2 %
Innskuddsmargin hittil i år	1,6 %	1,0 %
Utlånsmargin hittil i år	1,1 %	1,4 %
Netto rentemargin hittil i år	2,28 %	1,9 %
Egenkapitalavkastning ¹	7,2 %	10,4 %
¹ Basert på totalresultat		
Balanse		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	22,4 %	22,5 %
Andel lån overført til EBK - kun PM	33,8 %	33,1 %
Innskuddsdekning	84,6 %	87,7 %
Innskuddsvekst (12mnd)	4,4 %	5,4 %
Utlånsvekst (12 mnd)	8,2 %	7,1 %
Utlånsvekst inkl. EBK (12 mnd)	9,2 %	7,7 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	2.430.678	2.328.922
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) inkl. EBK	3.222.381	3.038.777
Nedskrivninger på utlån og mislighold		
Resultatførte tap i % av gjennomsnittlig brutto utlån	0,12 %	0,02 %
Tapsavsetninger i % av brutto utlån	0,70 %	0,64 %
Soliditet¹		
Ren kjernekapitaldekning	19,62 %	19,85 %
Kjernekapitaldekning	19,93 %	20,23 %
Kapitaldekning	22,18 %	22,00 %
Uvektet kjernekapitalandel	9,36 %	9,23 %
¹ Inklusiv konsolidering av samarbeidsgrupper		
Likviditet		
LCR	222	210
NSFR	136	134

OVERSIKT OVER NOTEINFORMASJON

Note 1	Regnskapsprinsipper
Note 2	Kredittrisiko
Note 3	Bruk av estimat og skjønnsmessige vurderinger
Note 4	Kapitaldekning
Note 5	Risikostyring

Kredittrisiko

Note 6	Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet
Note 7	Fordeling av utlån
Note 8	Kredittforringede lån
Note 9	Forfalte og kredittforringede lån
Note 10	Eksponering på utlån
Note 11	Nedskrivninger, tap, finansiell risiko
Note 12	Store engasjement
Note 13	Sensitivitet

Likviditetsrisiko

Note 14	Likviditetsrisiko
---------	-------------------

Markedsrisiko

Note 15	Valutarisiko
Note 16	Kursrisiko
Note 17	Renterisiko

Resultatregnskapet

Note 18	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter
Note 19	Segmentinformasjon
Note 20	Andre inntekter
Note 21	Lønn og andre personalkostnader
Note 22	Andre driftskostnader
Note 23	Skatter

Balansen

Note 24	Kategorier av finansielle instrumenter
Note 25	Virkelig verdi på finansielle instrumenter
Note 26	Rentebærende verdipapirer
Note 27	Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultat
Note 28	Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader
Note 29	Varige driftsmidler
Note 30	Andre eiendeler
Note 31	Innlån fra og plassering i kredittinstitusjoner
Note 32	Innskudd fra kunder
Note 33	Obligasjoner og ansvarlig lånekapital
Note 34	Annen gjeld, avstemming av netto gjeld og pensjon
Note 35	Garantier
Note 36	Hendelser etter balansedagen
Note 37	Transaksjoner med nærstående parter

NOTE 1 - Regnskapsprinsipper

GENERELL INFORMASJON

Evje og Hornnes Sparebank er en selvstendig sparebank med hovedkontor i Evje sentrum. Banken er en del av Eika-samarbeidet og tilbyr banktjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge.

Regnskapet for 2023 ble godkjent av styret 29. februar 2024.

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak («årsregnskapsforskriften»). Banken har valgt å utarbeide regnskapet etter årsregnskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) hvilket innebærer at regnskapet utarbeides i samsvar med IFRS med mindre annet følger av forskriften.

Banken har ikke datterselskap eller tilknyttede selskap.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7-3.
- 2) IFRS 15.113-128.

ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Det ikke vært endringer i regnskapsprinsipper i 2023.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

SEGMENTINFORMASJON

Banken er ikke notert. Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Evje og Hornnes Sparebank.

INNTEKTSFØRING

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert over andre inntekter og kostnader. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester.

Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

FINANSIELLE INSTRUMENTER – INNREGNING OG FRAREGNING

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres over ordinært resultat.

FINANSIELLE INSTRUMENTER -KLASSIFISERING

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 75 %. Banken overfører utlån fra egen balanse til Eika Boligkreditt kun unntaksvis og kun med uvesentlig volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

MÅLING TIL VIRKELIG VERDI

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

MÅLING TIL AMORTISERT KOST

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene/kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

MÅLING AV FINANSIELLE GARANTIER

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer overandre inntekter og kostnader. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning skal, det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet

som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår en kredittforringelse, skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på netto balanseført verdi og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis.

For ytterligere detaljer henvises det til note 2.

NEDSKRIVNINGSMODELL I BANKEN

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Banken benytter seg av Eika sin løsning for beregning av eksponering ved mislighold (EAD), vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning og selve beregningen av forventet kredittap (ECL). Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 2

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verddivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET TIL FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE TIL VIRKELIG VERDI

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår.

SIKRINGSBOKFØRING

Evje og Hornnes Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag.

Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens

øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

IMMATERIELLE EIENDELER

Banken har ikke immaterielle eiendeler.

NEDSKRIVNING AV VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler og immaterielle eiendelsers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi.

Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

LEIEAVTALER

Innføring av IFRS 16 medfører at det ikke lenger skal skilles mellom operasjonell og finansiell leasing der inngåtte avtaler overfører bruksretten til en spesifikk eiendel fra utleier til leietaker for en spesifikk periode. For utleier videreføres i all hovedsak regelverket fra IAS 17.

For å fastsette om en kontrakt inneholder en leieavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Standarden har hovedsakelig fått betydning for leieavtaler knyttet til kontorlokaler, som medfører at husleiekostnader ikke lenger regnskapsføres som driftskostnad, men som avskrivning av bruksrett eiendel og rentekostnad på tilhørende leieforpliktelse i resultatregnskapet. Leieavtaler med lav verdi (mindre enn USD 5 000) og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtalene som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.

Banken har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsanvendelse. Leieperioden er beregnet basert på avtalens varighet tillagt eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvet. Beregning av nåverdi av leieforpliktelse inkluderer elementer som fast leie justert for indeksreguleringer i leiekontraktene. Eventuelle opsjoner i leieavtalen og/eller utgifter forbundet med utkjøpsklausuler før endelig kontraktsutløp er medregnet i leieforpliktelsen dersom det er sannsynlig at opsjon eller klausul vil bli benyttet. Felleskostnader og andre variable leiebetalinger etc. vil ikke bli innregnet i leieforpliktelsen for husleiekontraktene og føres som driftskostnad. Diskonteringsrente for leieavtaler er fastsatt ved å anvende leietakers marginale lånerente, det vil si den rentesatsen leietaker i et lignende økonomisk miljø måtte betale for å lånefinansiere, i en tilsvarende periode og med tilsvarende sikkerhet, de midler som er nødvendige for en eiendel av lignende verdi som bruksretteeiendelen. Renten hensyntar både risikofri rente, kredittrisiko og leiespesifikt påslag, herunder sikkerhet/pant i leieavtalen. Renten vil tilpasses den faktiske leiekontraktens varighet, type eiendel etc.

Ved etterfølgende målinger måles leieforpliktelsen til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetoden. Leieforpliktelsen måles på nytt når det skjer en endring i fremtidige leiebetalinger som oppstår som følge av endring i en indeks eller hvis banken endrer vurdering om den vil utøve forlengelses- eller termineringsopsjoner. Når leieforpliktelsen måles på nytt på denne måten, foretas en tilsvarende justering av balanseført verdi av bruksretten, eller blir ført i resultatet dersom den balanseførte verdien av bruksretten er redusert til null.

Ved første gangs innregning i balansen måles bruksretten til anskaffelseskost dvs. leieforpliktelsen (nåverdi av leiebetalingene) pluss forskudsleiepluss og eventuelle direkte anskaffelseskostnader. I etterfølgende perioder måles bruksretten ved anvendelse av en anskaffelsesmodell.

Bruksrettighetene er i balansen presentert som en del av «Varige driftsmidler», mens leieforpliktelsene presenteres som «Andre avsetninger» i balansen. Bruksrettigheter som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat og konsernbidrag fra mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

PENSJONSFORPLIKTELSER

Pensjonskostnader og -forpliktelser følger IAS 19. Bankens omdannet i 2014 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Bankens har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Note 2 - Kredittrisiko

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Bankens definisjon av mislighold er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR), samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften. Det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1 % av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Ny definisjon av mislighold innebærer innføring av karenperiode som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenperioden er tre måneder etter friskmelding med unntak av engasjementer med forbearance-markering hvor tilhørende karenperioden er tolv måneder.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan

beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyrer til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk.

Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorisont. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling. Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Med utgangspunkt i PD 12 mnd, beregnes misligholdssannsynlighet over engasjementets forventede levetid (PD liv) med en migrasjonsbasert framskrivning, samt justeringer for forventninger til fremtiden (omtalt nedenfor). Modellene blir årlig validert og rekalkuleres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 % kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1% er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 % eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikountak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelse i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap.

Forventningene til fremtiden er tatt hensyn til gjennom en makroøkonomisk regresjonsmodell for henholdsvis PM og BM som vurderer endring i sannsynligheten for mislighold (PD) i tre scenarier – basis (normal makroøkonomiske situasjon), nedside (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (et scenario i høykonjunktur). I basissceneriet er det benyttet makroprognoser fra SSBs rapport «Konjunkturtendensene» og mer langsiktige prognoser fra IMF for å få en lengre prognoseperiode enn hva som framgår av SSB-rapporten.

Tabellen viser makroprognoser for basis-scenariet:

Makroprognoser	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029-
BNP Fastlands-Norge	0,7	0,9	1,7	2,4	2,2	2,0	1,8
Pengemarkedsrente (nivå)	4,2	4,7	3,9	3,3	3,3	3,1	2,9
Arbeidsledighetsrate (nivå)	3,6	3,9	4,1	4,2	4,0	4,0	4,0

Opp- og nedsidescenariet er utledet gjennom et gitt antall standardavvik positivt eller negativt utslag i makrovariablene sammenlignet med basisprognosen fra SSB. Ved vurdering av antall standardavvik utslag er det sett hen til Norges Bank og Finanstilsynets stresstester, sett i sammenheng med vekten av scenariene.

Scenariene er gitt følgende sannsynlighetsvekting; basis 70 %, nedside 20 % og oppside 10 %. I alle tre scenariene antas økonomien å vende tilbake til et felles snitt mot slutten av en femårs prognoseperiode.

Tabellen viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå for personmarkedet. En faktor på 1,6 betyr at kundenes PD forventes å være 60 % høyere enn dagens PD. Tilsvarende betyr en faktor på 0,3 at PD forventes å være 30 % av dagens PD.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029-
Basis	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9
Nedside	2,1	2,0	1,8	1,3	1,1	0,9
Oppside	0,7	0,7	0,6	0,8	0,8	0,9
Vektet	1,3	1,3	1,2	1,0	1,0	0,9

Tabellen viser makromodellens forventede misligholdsnivå i forhold til dagens misligholdsnivå for bedriftsmarkedet.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029-
Basis	1,1	1,0	0,8	0,8	0,8	0,9
Nedside	2,3	2,0	1,7	1,1	1,0	0,9
Oppside	0,6	0,5	0,4	0,5	0,7	0,9
Vektet	1,3	1,2	0,9	0,8	0,8	0,9

I note 13 fremkommer resultatene av utvalgte scenarioberegninger, blant annet forventet kredittap dersom henholdsvis makrofaktorene i nedside- og oppsidescenarioet var benyttet i beregningene.

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Nedskrivningen beregnes i tre scenarioer; basis, oppside og nedside. Bankens avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

KREDITTRISIKO

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Se note 6-13 for vurdering av kredittrisiko.

KLASSIFISERING

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Bankens deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. se den underliggende tabellen.

Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

Risikoklasse	Sansynlighet for mislighold fra	Sansynlighet for mislighold til
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %

NOTE 3 - Anvendelse av estimer og skjønnsmessige vurderinger

Estimer og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimer og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås

de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporteføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt kredittforringede engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

VIRKELIG VERDI I IKKE AKTIVE MARKEDER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, og slike verdsettelse vil være beheftet med usikkerhet.

Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Se note 25 for sensitivitetsberegninger.

Note 4 – Kapitaldekning

EU's bankpakke trådte i kraft i Norge fra 01.06.2022. Bankpakken innførte en utvidet SMB-rabatt, som har hatt en positiv effekt på ren kjernekapitaldekning. Andre forhold fra innføringen av Bankpakken har hatt uvesentlig påvirkning på kapitaldekningen.

	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkl. andel samarb.gruppe	
Tall i tusen kroner	2023	2022	2023	2022
Opptjent egenkapital	294.285	276.840	235.290	226.053
Overkursfond			42.421	40.343
Utjevningsfond				
Annen egenkapital	37.221	32.350	37.347	27.421
Egenkapitalbevis			11.294	10.659
Gavefond	5.200	5.200	5.200	5.200
Sum egenkapital	336.706	314.390	331.552	309.676
Immaterielle eiendeler			-276	-204
Avsatt gaver	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-326	-324	-471	-507
Fradrag i ren kjernekapital	-73.578	-68.947	-7.999	-7.362
Ren kjernekapital	261.602	243.919	321.605	300.403
Fondsobligasjoner			5.095	5.782
Fradrag i kjernekapital				
Sum kjernekapital	261.602	243.919	326.700	306.185
Tilleggskapital - ansvarlig lån	30.000	20.000	36.863	26.808
Fradrag i tilleggskapitalkapital				
Netto ansvarlig kapital	291.602	263.919	363.562	332.993
Eksponeringskategori (vektet verdi)				
Stater				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	2.451	4.450	11.679	17.165
Offentlige eide foretak				
Institusjoner	7.872	6.813	15.965	18.317
Foretak	65.992	80.762	69.007	85.036
Massemarked			14.949	13.690
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	917.043	828.255	1.182.408	1.077.159
Forfalte engasjementer	44.708	24.747	45.635	25.386
Høyrisiko-engasjementer	66.444	48.548	66.444	48.548
Obligasjoner med fortrinnsrett	13.632	13.610	19.241	18.931
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	3.646	2.963	3.646	2.963
Andeler i verdipapirfond	6.794	6.949	7.305	7.471
Egenkapitalposisjoner	33.638	30.691	42.822	38.780
Øvrige engasjement	27.789	41.454	31.656	43.847
CVA-tillegg			9.857	10.739
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.190.008	1.089.242	1.520.613	1.408.031
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	110.407	97.479	117.372	103.888
Kapitalkrav med utgangspunkt i faste kostnader			1.348	1.574
Sum beregningsgrunnlag	1.300.415	1.186.720	1.639.333	1.513.493
Kapitaldekning i %	22,42 %	22,24 %	22,18 %	22,00 %
Kjernekapitaldekning	20,12 %	20,55 %	19,93 %	20,23 %
Ren kjernekapitaldekning i %	20,12 %	20,55 %	19,62 %	19,85 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	10,41 %	10,34 %	9,36 %	9,23 %

Konsolidering av samarbeidende grupper

Banken har en eierandel på 0,61 % i Eika Gruppen AS og på 0,78 % i Eika Boligkreditt AS.

Note 5 – Risikostyring

RISIKOSTYRING

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og -kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Bankens

vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelsen. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for styring av risiko.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse.

Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

LIKVIDITETSRISIKO

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker dramatisk. Ut ifra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området. Bankens innskudd består primært av innskudd fra helkunder i bankens markedsområde.

Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

MARKEDSRISIKO

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse.

Se note 15-17 for vurdering av markedsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

FORRETNINGSRISIKO

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningskikkrisiko er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundefølelse som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

ESG RISIKO

Risiko relatert til miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring inngår i ESG risiko. Deriblant også klimarisiko. Klimarisiko omfatter risiko for økt kreditt risiko og finansielle tap for banken som følge av klimaendringer. Bankens foretar årlig gjennomgang av risiko i banken der ESG og klimarisiko inngår.

Det er først og fremst relatert til utlån til bedriftsmarked at det er identifisert at banken er utsatt for klimarisiko. Dette er både relatert til fysisk risiko, men også overgangsrisiko fra dagens situasjon til et lavutslippssamfunn. Derfor er vurdering av bærekraft og klimarisiko integrert i bankens kredittprosess. Da banken er lite eksponert mot blant annet olje og gassnæringen anses næringseiendom, bygg og anlegg samt landbruk å være de sektorer som har høyest iboende klimarisiko i bankens portefølje. Samtidig er det store muligheter for positiv påvirkning i disse bransjene.

COMPLIANCE (etterlevelse)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Bankens vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliance-policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Bankens har implementert spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

NOTE 6 – Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

2023

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Brutto utlån			
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.375.421	7.853	0	1.383.274	
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	343.998	80.695	0	424.693	
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	92.315	152.896	0	245.211	
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	48.785	48.785	
Sum brutto utlån	1.811.734	241.445	48.785	2.101.964	
Nedskrivninger	-2.951	-5.485	-6.361	-14.797	
Sum utlån til balanseført verdi	1.808.783	235.960	42.424	2.087.167	

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet		Personmarkedet			
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.289.498	3.979	0	1.293.477	
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	157.855	72.366	0	230.221	
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	27.859	51.120	0	78.979	
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	28.147	28.147	
Sum brutto utlån	1.475.212	127.465	28.147	1.630.823	
Nedskrivninger	-301	-480	-3.342	-4.123	
Sum utlån til bokført verdi	1.474.911	126.985	24.804	1.626.700	

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

Bedriftsmarkedet

Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	85.923	3.875	0	89.798
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	186.144	8.329	0	194.472
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	64.455	101.777	0	166.232
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	20.639	20.639
Sum brutto utlån	336.522	113.980	20.639	471.140
Nedskrivninger	-2.649	-5.005	-3.019	-10.673
Sum utlån til bokført verdi	333.872	108.975	17.620	460.467

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet

Ubenyttede kreditter og garantier

Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum eksponering
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	125.255	418	0	125.673
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	25.537	182	0	25.719
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	7.419	10.275	0	17.693
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	1.674	1.674
Sum ubenyttede kreditter og garantier	158.211	10.875	1.674	170.760
Nedskrivninger	-251	-134	-256	-641
Netto ubenyttede kreditter og garantier	157.960	10.740	1.418	170.119

2022

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

Brutto utlån

Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.285.209	12.906		1.298.115
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	405.360	87.714		493.074
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	29.510	95.213		124.723
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)			26.410	26.410
Sum brutto utlån	1.720.080	195.833	26.410	1.942.322
Nedskrivninger	-2.538	-4.945	-4.972	-12.455
Sum utlån til balanseført verdi	1.717.542	190.888	21.438	1.929.867

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

Personmarkedet

Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.187.388	8.967		1.196.356
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	169.503	66.722		236.226
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	11.106	40.772		51.878
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)			21.739	21.739
Sum brutto utlån	1.367.998	116.462	21.739	1.506.199
Nedskrivninger	-338	-535	-3.603	-4.476
Sum utlån til bokført verdi	1.367.660	115.927	18.136	1.501.723

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

Bedriftsmarkedet

Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	97.821	3.938	0	101.759
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	235.857	20.992	0	256.849
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	18.404	54.441	0	72.845
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)	0	0	4.671	4.671
Sum brutto utlån	352.082	79.371	4.671	436.124
Nedskrivninger	-2.200	-4.410	-1.369	-7.979
Sum utlån til bokført verdi	349.882	74.961	3.302	428.145

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet
Ubenyttede kreditter og garantier

Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum eksponering
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	112.891	9.901		122.791
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	18.397	3.694		22.091
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	4.274	10.450		14.724
Kredittforringede (risikoklasse 11-12)			2.020	2.020
Sum ubenyttede kreditter og garantier	135.562	24.045	2.020	161.626
Nedskrivninger	-129	-260	-157	-546
Netto ubenyttede kreditter og garantier	135.433	23.785	1.863	161.080

NOTE 7 – Fordeling av utlån

Utlån fordelt på fordringstyper	2023	2022
Kasse-, drifts- og brukskreditter	180.104	166.283
Byggelån	70.519	68.159
Nedbetalingslån	1.851.340	1.707.881
Brutto utlån og fordringer på kunder	2.101.964	1.942.322
Nedskrivning steg 1	-2.950	-2.538
Nedskrivning steg 2	-5.485	-4.945
Nedskrivning steg 3	-6.361	-4.972
Netto utlån og fordringer på kunder	2.087.167	1.929.867
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	832.406	745.743
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	2.919.573	2.675.610
Brutto utlån fordelt på geografi	2023	2022
Agder	2.653.837	2.445.097
Landet for øvrig	280.032	242.968
Utlandet	501	0
Sum	2.934.370	2.688.065

NOTE 8 – Kredittforringede lån

2023

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	28.161	-3.344	24.818
Næringssektor fordelt:			
Primærnæringer	1.176	-112	1.064
Bygg og anleggsvirksomhet	6.810	-763	6.046
Varehandel	3.546	-1.544	2.002
Omsetning og drift av fast eiendom	10.010	-767	9.243
Tjenesteytende virksomhet	748	-86	661
Sum	50.451	-6.617	43.833

2022

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarkedet	21.754	-3.603	18.151
Næringssektor fordelt:			
Primærnæringer	4	-1	3
Bygg og anleggsvirksomhet	1.153	-68	1.085
Varehandel	4.090	-1.000	3.090
Omsetning og drift av fast eiendom	679	-61	618
Tjenesteytende virksomhet	750	-238	512
Sum	28.430	-4.972	23.458

Kredittforringede engasjementer

Tall i tusen kroner	2023	2022
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - personmarked	13.186	6.742
Brutto engasjementer med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarked	12.879	1.149
Nedskrivning steg 3	-3.662	-2.661
Netto engasjementer med over 90 dagers overtrekk	22.403	5.230
Brutto andre kredittforringede engasjementer - personmarkedet	14.975	15.014
Brutto andre kredittforringede engasjementer - bedriftsmarkedet	9.410	5.774
Nedskrivning steg 3	-2.955	-2.311
Netto andre kredittforringede engasjementer	21.430	18.477
Netto kredittforringede engasjementer	43.833	23.707

Kredittforringede engasjementer fordelt etter sikkerheter

Tall i tusen kroner	2023		2022	
	Beløp	%	Beløp	%
Engasjementer med pant i bolig	37.928	75,2 %	17.286	60,8 %
Engasjementer med pant i annen sikkerhet	6.209	12,3 %	6.816	24,0 %
Engasjementer med pant i næringseiendom	6.070	12,0 %		0,0 %
Engasjementer uten sikkerhet	244	0,5 %	4.327	15,2 %
Sum kredittforringede engasjementer	50.451	100 %	28.430	100 %

Annen sikkerhet består av motorvogner og anleggsmaskin, kausjon, varelager, driftstilbehør og kundefordringer.

Det er gitt betalingslettelse (forbearance) på en samlet eksponering på 9,2 mill. kroner. Lånene fordeler seg på steg 2 med 7,2 mill. kroner og steg 3 med 2 mill. kroner. Av eksponeringen er 7,1 mill. kroner knyttet til næring og det resterende til personmarkedet.

NOTE 9 – Forfalte og kredittforringede lån

	Ikke forfalte utlån	Over 1 t.o.m. 3 mnd.					Sum forfalte utlån	Andre kredittforringede utlån	Sikkerhet for forfalte utlån > 90 dg.	Sikkerhet for andre kredittforringede utlån
		Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år				
2023										
Privatmarkedet	1.597.515	20.055	68	8.496	4.690	0	33.308	14.975	11.886	14.887
Bedriftsmarkedet	455.858	1.344	1.058	5.887	6.992	0	15.282	9.410	11.419	6.834
Totalt	2.053.373	21.399	1.125	14.383	11.683	0	48.590	24.385	23.305	21.721
2022										
Privatmarkedet	1.499.457	335		148	5.735	525	6.742	21.756	4.948	14.825
Bedriftsmarkedet	434.975	8			270	871	1.149	6.923	949	3.648
Totalt	1.934.431	343	0	148	6.005	1.396	7.891	28.679	5.897	18.473

Antall dager i forfall regnes fra det tidspunktet et lån har overtrekk som overstiger den relative- og absolutte grensen.

For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.

For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner

For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner

NOTE 10 – Eksponering på utlån

2023		Ned- skrivning steg 1	Ned- skrivning steg 2	Ned- skrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Taps- avsetning steg 1	Taps- avsetning steg 2	Taps- avsetning steg 3	Maks kreditt- eksponering
Tall i tusen kroner	Brutto utlån									
Personmarkedet	1.630.823	-301	-480	-3.342	95.417	563	-7	-6	-1	1.722.666
Næringssektor fordelt:										
Primærnæringer	18.915	-189	-52	-112	7.806	1.049	-132	0	0	27.285
Industri og bergverk	20.744	-33	-30	0	4.433	0	-7	0	0	25.106
Kraftforsyning	0	0	0	0	750	263	0	0	0	1.013
Bygg og anleggsvirksomhet	86.450	-639	-1.543	-733	13.767	3.348	-26	-19	-30	100.574
Varehandel	51.372	-583	-1.337	-1.358	14.191	3.306	-58	-24	-187	65.323
Transport	9.108	-1	-40	0	4.000	7.023	-2	0	0	20.088
Overnattings- og serveringsvirksomhet	27.979	-191	0	0	640	603	-1	0	0	29.028
Informasjon og kommunikasjon	3.118	-1	0	0	100	0	0	0	0	3.217
Omsetning og drift av fast eiendom	201.479	-895	-1.921	-748	1.625	6.084	-15	-76	-19	205.514
Tjenesteytende virksomhet	51.976	-118	-82	-68	5.419	374	-3	-10	-18	57.471
Sum	2.101.964	-2.951	-5.485	-6.361	148.147	22.613	-251	-134	-256	2.257.286

2022		Ned- skrivning steg 1	Ned- skrivning steg 2	Ned- skrivning steg 3	Ubenyttede kreditter	Garantier	Taps- avsetning steg 1	Taps- avsetning steg 2	Taps- avsetning steg 3	Maks kreditt- eksponering
Tall i tusen kroner	Brutto utlån									
Personmarkedet	1.506.199	-338	-535	-3.603	82.153	8.020	-4	-2	-1	1.591.889
Næringssektor fordelt:										
Primærnæringer	7.969	-7	-43	-1	3.223	927	-7	-22		12.039
Industri og bergverk	15.549	-10	-176		2.162	463	-1	-14		17.973
Kraftforsyning										0
Bygg og anleggsvirksomhet	88.113	-506	-901	-68	13.273	2.812	-28	-8	-144	102.544
Varehandel	54.876	-525	-1.238	-1.000	12.551	3.236	-15	-102		67.782
Transport	12.091	-179	-519		3.845	10.839	-2	-4		26.071
Omsetning og drift av fast eiendom	237.174	-893	-1.531	-61	7.116	6.110	-72	-88		247.755
Tjenesteytende virksomhet	20.352	-79	-2	-238	4.827	7.528	-1	-20	-12	32.354
Sum	1.942.323	-2.538	-4.945	-4.972	129.149	39.935	-129	-260	-157	2.098.406

NOTE 11 - Nedskrivninger på utlån, ubenyttede kreditter og garantier

I henhold til IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholdssannsynligheter (PD) på innregningstidpunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen, samt øvrige indikatorer på vesentlig økning i kredittrisiko og/eller kredittforringelse, herunder antall dager med betalingsmislighold, betalingslettelser ved finansielle vanskeligheter og skjønnsmessige tapsvurderinger. Fordelingen mellom stegene gjøres for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseført utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende elementer:

- Overføring mellom stegene som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kreditttap i steg 1 til kreditt tap over levetiden til instrumentet i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

Nedskrivning på ubenyttede kreditter og garantier er balanseført som gjeldsforpliktelse i regnskapet.

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	338	535	3.603	4.476
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	170	-170	0	0
Overføringer til steg 2	-16	16	0	0
Overføringer til steg 3	-5	-78	83	0
Netto endring	-291	144	-81	-227
Endringer som følge av nye eller økte utlån	162	117	81	359
Utlån som er fraregnet i perioden	-57	-85	-343	-484
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2023	301	480	3.343	4.124

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2023	1.367.998	116.462	21.739	1.506.199
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	47.757	-41.446	-6.311	0
Overføringer til steg 2	-66.565	66.565	0	0
Overføringer til steg 3	-134	-6.339	6.474	0
Netto endring	-67.648	-8.627	9.767	-66.508
Nye utlån utbetalt	485.512	29.194	1.381	516.087
Utlån som er fraregnet i perioden	-291.780	-28.343	-4.894	-325.017
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2023	1.475.140	127.465	28.156	1.630.761

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	2.200	4.410	1.369	7.979
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	497	-496	-1	0
Overføringer til steg 2	-227	227	0	0
Overføringer til steg 3	-26	-158	185	0
Netto endring	-297	981	1.417	2.101
Endringer som følge av nye eller økte utlån	585	205	112	903
Utlån som er fraregnet i perioden	-83	-164	-63	-309
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	2.649	5.006	3.019	10.674

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2023	352.082	79.371	4.671	436.124
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	26.117	-26.113	-4	0
Overføringer til steg 2	-79.196	79.196	0	0
Overføringer til steg 3	-9.208	-6.880	16.088	0
Netto endring	-9.182	-4.867	-260	-14.308
Nye utlån utbetalt	82.344	8.043	1.181	91.567
Utlån som er fraregnet i perioden	-26.437	-14.771	-972	-42.180
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	336.520	113.978	20.704	471.202

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	129	260	157	546
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	79	-79	0	0
Overføringer til steg 2	-9	9	0	0
Overføringer til steg 3	-6	0	6	0
Netto endring	-101	-63	133	-31
Endringer som følge av nye eller økte ubenyttede kreditter og garantier	174	17	0	191
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i periode	-15	-10	-40	-66
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	0	0	0	0
Andre justeringer	0	0	0	0
Nedskrivninger pr. 31.12.2023	251	134	256	641

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2023	135.562	24.045	2.020	161.627
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	13.916	-13.916	0	0
Overføringer til steg 2	-5.062	5.062	0	0
Overføringer til steg 3	-1.590	0	1.590	0
Netto endring	445	-5.010	-1.707	-6.272
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	33.930	2.258	0	36.188
Engasjement som er fraregnet i perioden	-17.451	-1.297	-229	-18.977
Brutto engasjement pr. 31.12.2023	159.751	11.141	1.674	172.566

Nedskrivninger i steg 3 på utlån og garantier	31.12.2023	31.12.2022
Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	5.128	4.723
Økte individuelle nedskrivninger i perioden		
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.798	2.000
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger fra tidligere perioder	-700	-2.020
Konstaterte tap på lån som tidligere er nedskrevet	391	425
Nedskrivninger steg 3 ved slutten av perioden	6.617	5.128
Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	31.12.2023	31.12.2022
Endring i perioden i steg 3 på utlån	1.364	-450
Endring i perioden i steg 3 på garantier	-92	
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	677	328
Konstaterte tap i perioden, der det tidligere er foretatt nedskrivninger i steg 3	525	702
Konstaterte tap i perioden, der det ikke er foretatt nedskrivninger i steg 3	-47	149
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger		-422
Tapskostnader i perioden	2.427	307

NOTE 12 – Store engasjement

Pr. 31.12.2023 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i banken 7,82% (2022: 10,25 %) av brutto engasjement.

Banken har ingen konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement, dvs. mer enn 10,00 % av ansvarlig kapital.

	2023	2022
10 største engasjement	177.643	216.420
Totalt brutto engasjement	2.272.723	2.111.407
i % brutto engasjement	7,82 %	10,25 %
Kjernekapital	261.602	243.919
i % kjernekapital	67,91 %	88,73 %
Største engasjement utgjør	8,30 %	13,34 %

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kredittrammer, garantier og ubenyttede garantirammer.

NOTE 13 – Sensitivitet

Beskrivelse av scenarioene:

Bokførte nedskrivninger

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til ". Det betyr at senarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid. Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene fremtiden i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Senarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktfestet løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektet 100 %

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på nedsidescenarioet.

Scenario 7: Forventning til fremtiden der oppsidescenarioet vektet 100 %

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en "forventning til fremtiden" kun basert på oppsidescenarioet.

Scenario 8: LGD justert til å simulere 20 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 20 %, noe som vil gi betydelig tap ved realisasjon.

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Bokførte nedskrivninger	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7	Scenario 8
Steg 1	1.875.514	1.473.740	1.676.306	1.949.606	1.705.167	2.400.951	3.231.342	926.290	2.089.849
Steg 2	2.649.296	2.455.032	2.637.970	2.895.154	2.498.441	3.589.786	3.941.698	1.657.274	2.964.555

Tapsavsetningene i denne noten knytter seg til modellberegnete tapsavsetningene for engasjementer i steg 1 og 2, eventuelle tilleggsavsetninger og tapsavsetninger for engasjementer i steg 3 er holdt utenfor.

Tilleggsavsetning er relatert til økt rentenivå og inflasjon som vi forventer vil påvirke lokalt næringsliv.

NOTE 14 – Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til å møte sine forpliktelser. Det er i hovedsak 3 ting som har innvirkning på likviditetsrisiko:

- Balansestruktur: Banken har liten forskjell i omløpsfart og bindingstid på aktiva og passiva, og refinansieringsbehovet er håndterbart.
- Likviditeten i markedet: Denne er vurdert til god.

- **Kredittverdighet:** Kredittverdighet kommer til uttrykk gjennom banken sin rating. Viktige element i ratingen er banken sin soliditet, likviditet, inntjening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Banken er ratet på samme nivå som banker man kan sammenligne seg med.

2023

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Konter og kontantekvivalenter	67 362						67 362
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	21 623						21 623
Netto utlån til og fordringer på kunder	242 676	35	2 592	59 105	1 782 759		2 087 167
Rentebærende verdipapirer			12 046	176 868			188 914
Øvrige eiendeler						137 121	137 121
Sum finansielle eiendeler	331.661	35	14.639	235.972	1.782.759	137.121	2.502.187
Innlån fra kredittinstitusjoner	1 145	326	52 927	55 125			109 522
Innskudd og andre innlån fra kunder	1 776 884		305		600		1 777 789
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	662	2 932	60 375	213 084			277 053
Øvrig gjeld						17 058	17 058
Ansvarlig lånekapital		574	1 686	35 882			38 142
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	3 393					172 564	175 957
Sum forpliktelser	1.782.083	3.832	115.293	304.090	600	189.622	2.395.520

2022

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen

	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På forespørsel	Totalt
Konter og kontantekvivalenter	66 241						66 241
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	17 850						17 850
Netto utlån til og fordringer på kunder	14 479	22 501	82 050	160 175	1 618 183	32 479	1 929 867
Rentebærende verdipapirer			34 135	168 474			202 610
Øvrige eiendeler						127 837	127 837
Sum finansielle eiendeler	98.570	22.501	116.185	328.649	1.618.183	160.316	2.344.405
Innlån fra kredittinstitusjoner	240	239	1 436	51 435			53 350
Innskudd og andre innlån fra kunder	1 150 196	552 589					1 702 785
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	434	52 180	56 139	157 800			266 553
Øvrig gjeld						16 752	16 752
Ansvarlig lånekapital		20 269					20 269
Ubenyttede trekkrettigheter og ikke utbetalte lånetilsagn	3 905					125 244	129 149
Sum forpliktelser	1.154.775	625.277	57.575	209.235	0	141.996	2.188.858

NOTE 15 – Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakurser.

Banken har ikke kontantbeholdning i utenlandsk valuta ved årets slutt. Banken har heller ingen aktiva- eller passivposter i utenlandsk valuta per 31.12.2023.

I juni 2023 byttet banken leverandør av kjernedatasystem, fra danske SDC til TietoEvry. Med dette ble den løpende valutarisikoen borte.

NOTE 16 – Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringer. Investeringer ut over ramme skal godkjennes av bankens styre.

NOTE 17 – Renterisiko

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette fører til en avgrenset eksponering mot endringer i markedsrenten. Banken har for tiden ikke kundeengasjement med fast rente.

2023

Tidspunkt fram til endring av rentevilkår

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	-	-	-	-	-	67.362	67.362
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	-	-	-	-	-	21.623	21.623
Netto utlån til og fordringer på kunder	-	2.087.167	-	-	-	-	2.087.167
Obligasjoner, sertifikat og lignende	37.500	147.358	-	4.056	-	-	188.914
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	149.763	149.763
Sum eiendeler	37.500	2.234.525	-	4.056	-	238.749	2.514.830
-herav i utenlandsk valuta	-	-	-	-	-	-	-
Gjeld til kredittinstitusjoner	75.997	25.172	-	-	-	-	101.169
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	1.777.789	-	-	-	-	1.777.789
Obligasjonsgjeld	50.577	201.184	-	-	-	-	251.761
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	17.058	17.058
Ansvarlig lånekapital	-	30.347	-	-	-	-	30.347
Sum gjeld	126.574	2.034.492	-	-	-	17.058	2.178.123
- herav i utanlansk valuta	-	-	-	-	-	-	-
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	-89.074	200.034	-	4.056	-	221.691	336.707

2022

Tall i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	-	-	-	-	-	66.241	66.241
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	-	-	-	-	-	17.850	17.850
Netto utlån til og fordringer på kunder	-	1.942.322	-	-	-	-12.455	1.929.867
Obligasjoner, sertifikat og lignende	35.308	167.302	-	-	-	-	202.610
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	139.113	139.113
Sum eiendeler	35.308	2.109.624	-	-	-	210.749	2.355.681
-herav i utenlandsk valuta	-	-	-	-	-	-	-
Gjeld til kredittinstitusjoner	25.216	25.135	-	-	-	10	50.361
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	1.702.785	-	-	-	-	1.702.785
Obligasjonsgjeld	50.395	200.940	-	-	-	-	251.335
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	16.752	16.752
Ansvarlig lånekapital	-	20.057	-	-	-	-	20.057
Sum gjeld	75.611	1.948.917	-	-	-	16.762	2.041.290
- herav i utanlansk valuta	-	-	-	-	-	-	-
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	-40.303	160.707	-	-	-	193.987	314.391

Endring av rentevilkår

Renterisiko oppstår som en følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendring på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler.

Renterisiko pr. 31.12.2023

Eiendeler	Eksponering	Renteløpetid	Renterisiko ved 1%
Utlån til kunder med flytende rente	2.102	0,12	(2,4)
Rentebærende verdipapirer	189	0,15	(0,3)
Øvrige rentebærende eiendeler	135	0,01	(0,0)
Gjeld			
Flytende innskudd	1.778	0,15	2,7
Verdipapirgjeld	282	0,15	0,4
Øvrig rentebærende gjeld	101	0,10	0,1
Utenom balansen	-	-	-
Sum renterisiko			0,5

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 0,5 millioner kroner.

NOTE 18 - Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

	2023	2022		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak	2 528	1 417		
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	106 508	64 885		
Renter og lignende inntekter av sertifikat, obligasjoner og andre rentebærende verdipapir	9 135	4 693		
Øvrige renteinntekter og lignende inntekter	558	0		
Sum renteinntekter og lignende inntekter	118.730	70.995		

			Gjennomsnittlig effektiv rentesats	Gjennomsnittlig effektiv rentesats
			2023	2022
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	3 963	1 198	4,71 %	2,04 %
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	43 034	17 578	2,50 %	1,05 %
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	12 765	7 116	5,01 %	2,71 %
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	2 115	780	7,14 %	3,88 %
Andre rentekostnader og lignende kostnader	1 318	1 062	-	-
Sum rentekostnader og lignende kostnader	63.195	27.735		
Netto renteinntekter	55.534	43.260		

NOTE 19 – Segmentinformasjon

Banken utarbeider ikke regnskap for segmentene privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM). Etter bankens vurdering, foreligger det ikke vesentlige forskjeller i risiko og avkastning på produkt og tjenester som inngår i hovedmarkedet til banken.

Banken opererer i et geografisk avgrenset område, og rapportering på geografisk segment gir lite tilleggsinformasjon.

NOTE 20 - Andre inntekter

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2023	2022
Garantiprovisjon	506	518
Formidlingsprovisjoner	190	206
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	1 248	2 136
Forsikring	4 391	3 697
Sparing og plassering	1 150	952
Betalingsformidling	3 602	3 575
Andre provisjons- og gebyrinntekter	210	963
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	11.297	12.047

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2023	2022
Garantiprovisjon		
Betalingsformidling	1 512	1 156
Andre gebyr- og provisjonskostnader	959	620
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2.471	1.776

Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	2023	2022
Netto verdiendring og gevinst/tap på utlån og fordringer	0	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	222	-1.055
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	968	520
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle forpliktelser (med unntak av finansielle derivater)	88	
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	-128	0
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	1.150	-535

Andre driftsinntekter	2023	2022
Driftsinntekter faste eiendommer	7	
Andre driftsinntekter	25	
Sum andre driftsinntekter	32	0

Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	2023	2022
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	3.491	4.337
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	-	-
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	3.491	4.337

NOTE 21 - Lønn og andre personalkostnader

	2023	2022
Lønn	14.581	11.524
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	2.730	2.154
Pensjoner	1.471	1.361
Sosiale kostnader	1.116	769
Sum lønn og andre personalkostnader	19.898	15.809

2023				
Banksjef	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikk. still.
Adm Banksjef	1.497	25	190	5.792

Lønn m.v. er inkludert fri bil, forsikringer, renteforel, el.kommunikasjon og utbetalt bonus.

2023				
Ledende ansatte	Lønn m.v.	Opptjent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikk. still.
Ledergruppen samlet (4 medlemmer)	3.544	97	282	8.767

2023				
Styret	Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.	
Arnt Steven Ropstad, leder	90	15	5.049	
Grethe Hunshamar, tom 23. mars 2023	20	5		
Debbie Abusland, fra 23. mars 2023	47		377	
Siv Therese Kile Lie	60	6	0	
Dag Yngve Aasen	60	9	1.842	
Else Norunn Greibesland	60	9	2.000	

2023				
Forstanderskapet	Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.	
Bente Lantz, leder frem til 23. mars 2023	10			
Eivind Odd Kallhovd, leder fra 23. mars 2023	2			
Øvrige medlemmer av forstanderskapet (13 medlemmer)	24		21.715	
Valgkomite samlet	41			
Gavekomite samlet	5			

2022				Pensjons- kostnad	Lån og sikk. still.
Banksjef	Lønn m.v.	Opptjent bonus			
Adm Banksjef	1460	25		171	5962

2022				Pensjons- kostnad	Lån og sikk. still.
Styret	Lønn m.v.	Tilleggs-honorar			
Kjell Fauske, leder til sept.	58	5			
Arnt Steven Ropstad, leder fra sept	22				5.170
Grethe Hunshamar	50	6			700
Siv Therese Kile Lie	50	5			
Dag Yngve Aasen	50	5			1.882
Else Norunn Greibesland	50				2.000

2022		Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.
Forstanderskapet				
Bente Lantz, leder		8	1	
Øvrige medlemmer av forstanderskapet (13 medlemmer)		26		13005
Valgkomite samlet		26		
Gavekomite samlet		3		

Banksjef har en plikt til å fratre stillingen ved fylte 65 år, og uten avtale om kompensasjon for tidlig pensjonering. Det er 6 mnd. gjensidig oppsigelsestid. Banksjef har innskuddsbasert pensjonsordning på lik linje med de andre ansatte i banken. Dersom styret ber banksjef om å fratre sin stilling, har banksjefen rett på etterlønn i 18 mnd. fra det tidspunktet han fratrer.

Lån til ansatte - personalbetingelser

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes med subsidiert rente, se ovenfor. Rentesubsidiering tilsvarer differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente, og blir fordelsbeskattet på den enkelte ansatte.

Beløpet fremkommer ikke som kostnad i regnskapet som da også medfører en tilsvarende lavere renteinntekt.

Innskuddspensjon

Alle ansatte inngår i en kollektiv innskuddsbasert ordning.

Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Avtalefestet pensjon (AFP)

AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle sådanne, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen.

	2023	2022
Antall årsverk i banken pr. 31.12.2023	19,2	16,3
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	374,5	100,0

NOTE 22 – Andre driftskostnader

Andre driftskostnader	2023	2022
Kjøp eksterne tjenester	2.999	1.543
IT kostnader	12.938	10.464
Kostnader leide lokaler	178	139
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	374	247
Reiser	153	49
Markedsføring	1.304	1.117
Ekstern revisor	656	613
Andre driftskostnader	3.126	5.533
Sum andre driftskostnader	21.728	19.705

Honorar til ekstern revisor	2023	2022
Lovpålagt revisjon	480	426
Andre attestasjonstjenester	88	88
Annen bistand, inkl IFRS og ligningspapirer	88	99

I juni 2023 konverterte banken kjernebanksystem, fra SDC til TietoEvry. I den forbindelse, har det i løpet av året påløpt ekstra IT-kostnader. Av årets IT-kostnader kan MNOK 4,4 relateres til konverteringen. Dette er engangskostnader, så fremover forventes det at IT-kostnadene vil bli vesentlig redusert. For 2024 er det i tillegg gitt rabatt fra TietoEvry, som vil slå positivt ut på driftskostnadene.

NOTE 23 – Skatter

Betalbar inntektsskatt	2023	2022
Resultat før skattekostnad	23 625	21 561
Permanente forskjeller	- 3 269	- 4 159
Endring i midlertidige forskjeller	- 2 603	496
Sum skattegrunnlag	17.754	17.899
Betalbar skatt	4.660	4.475
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	4 650	4 500
Endring utsatt skatt over resultatet	679	- 124
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	- 139	46
Årets skattekostnad	5.190	4.422
Resultat før skattekostnad	23 625	21 561
25 % skatt av:		
Resultat før skattekostnad	6 133	5 390
Permanente forskjeller	- 595	- 1 040
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år		46
Skattekostnad	5.538	4.396
Effektiv skattesats (%)	23 %	20 %
Endring balanseført utsatt skatt		
Balanseført utsatt skatt 01.01	- 575	- 451
Resultatført i perioden	679	- 124
Balanseført utsatt skatt 31.12	104	-575
Utsatt skatt		
Driftsmidler	2 069	2 532
Gebyramortisering	- 1 326	- 1 730
Leierettigheter IFRS16	- 13	
Avsetning til forpliktelser	0	- 2 200
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	- 429	- 904
Sum utsatt skatt	301	-2.301

Resultatført utsatt skatt		
Driftsmidler	- 116	- 30
Gebyramortisering	101	38
Leierrettigheter IFRS16	- 3	
Avsetning til forpliktelser	550	
Rentebærende verdipapir tilgjengelig for salg	119	- 132
Sum endring utsatt skatt	651	-124

NOTE 24 - Kategorier av finansielle instrumenter

2023

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler				
Konter og kontantekvivalenter	67.362			67.362
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	21.623			21.623
Utlån til og fordringer på kunder	2.087.167			2.087.167
Rentebærende verdipapirer		188.914		188.914
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		33.025	104.096	137.121
Sum finansielle eiendeler	2.176.152	221.940	104.096	2.502.187
Finansiell gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner	101.169			101.169
Innskudd og andre innlån fra kunder	1.777.789			1.777.789
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	251.761			251.761
Ansvarlig lånekapital	30.347			30.347
Sum finansiell gjeld	2.161.066	0	0	2.161.066

2022

Tall i tusen kroner	Amortisert kost	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Totalt
Finansielle eiendeler				
Konter og kontantekvivalenter	66.241			66.241
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	17.850			17.850
Utlån til og fordringer på kunder	1.929.867			1.929.867
Rentebærende verdipapirer		202.610		202.610
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		31.500	96.338	127.838
Sum finansielle eiendeler	2.013.958	234.109	96.338	2.344.406
Finansiell gjeld				
Innlån fra kredittinstitusjoner	50.361			50.361
Innskudd og andre innlån fra kunder	1.702.785			1.702.785
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	251.335			251.335
Ansvarlig lånekapital	20.057			20.057
Sum finansiell gjeld	2.024.538	0	0	2.024.538

NOTE 25 - Virkelig verdi finansielle instrumenter

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2023		2022	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Konter og kontantekvivalenter	67 362	67 362	66 241	66 241
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	21 623	21 623	17 850	17 850
Utlån til og fordringer på kunder	2 087 167	2 087 167	1 929 867	1 929 867
Sum eiendeler vurdert til amortisert kost	2.176.152	2.176.152	2.013.958	2.013.958
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskudd og andre innlån fra kunder	1 777 789	1 777 789	1 702 785	1 702 785
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	251 761	251 059	251 335	248 705
Ansvarlig lånekapital	30 347	30 199	20 057	19 990
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	2.059.896	2.059.047	1.974.177	1.971.480

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrumenter

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2023				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		221.940		221.940
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			104.096	104.096
Sum eiendeler	0	221.940	104.096	326.035

Alle finansielle eiendeler som måles til amortisert kost er klassifisert i nivå 2

		Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3			
Inngående balanse		96.337	0
Realisert gevinst resultatført		210	0
Urealisert gevinst og tap resultatført			0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter		4.871	0
Investering		3.481	0
Salg		-804	0
Utgående balanse		104.096	0

	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
2022				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		234.109		234.109
Verdipapirer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			96.338	96.338
Sum eiendeler	0	234.109	96.338	330.447

		Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3			
Inngående balanse		68.529	0
Realisert gevinst resultatført			0
Urealisert gevinst og tap resultatført			0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter		14.727	0
Investering		13.128	0
Salg		-47	0
Utgående balanse		96.337	0

	2023 Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	83.277	93.687	114.506	124.916
Sum eiendeler	83.277	93.687	114.506	124.916

	2022 Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	77.070	86.704	105.971	115.605
Sum eiendeler	77.070	86.704	105.971	115.605

Virkelig verdimålinger og -opplysninger klassifisert etter nivå. Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er benyttet for å fastsette virkelig verdi.

I nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

I nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet.

Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av de enkelte selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder.

Denne verdivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen.

Til sammen utgjør disse to aksjepostene 93,7 mill. kroner (90,0%) av totalt 104,1 mill. kroner i nivå 3.

NOTE 26 - Rentebærende verdipapirer

2023	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	10.508	10.287	10.287
Kommune / fylke	11.918	12.003	12.003
Bank og finans	29.998	30.305	30.305
Obligasjoner med fortrinsrett	136.006	136.320	136.320
Sum rentebærende verdipapirer	188.429	188.914	188.914
Herav børsnoterte verdipapir			

2022	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Rentebærende verdipapirer			
Stat / statsgaranterte	10.508	10.398	10.398
Kommune / fylke	21.918	21.980	21.980
Bank og finans	34.103	34.129	34.129
Obligasjoner med fortrinsrett	136.264	136.103	136.103
Sum rentebærende verdipapirer	202.793	202.610	202.610

Bankens obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Bokført verdi av verdipapirer som er deponert i Norges Bank som sikkerhet for låneadgang pr 31.12. utgjør 175,3 mill. kroner. Heri inngår pengemarkedsfondet Eika Likviditet OMF med 16,3 mill. kroner omtalt/spesifisert i neste note.

NOTE 27 - Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultatet

Banken har ikke aksjer eller egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultatet.

Plasseringer i pengemarkedsfond (PMF) regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet og er som følger:

	Orgnummer	Antall	2023 Kostpris	Bokført verdi	Antall	2022 Kostpris	Bokført verdi
Aksje- og pengemarkedsfond							
Eika Likviditet OMF	893.253.432	15.617	15.746	16.334	15.347	15.475	15.612
Eika Sparebank	983.231.411	15.785	15.958	16.692	15.499	15.670	15.888
Sum aksje- og pengemarkedsfond			31.703	33.025		31.145	31.500
Sum aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet			31.703	33.025		31.145	31.500
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			220.133	221.940		233.938	234.110

NOTE 28 – Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader

	Orgnummer I	Antall	2023			Antall	2022		
			Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte		Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Aksjer til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader									
Kvinesdal Sparebank	937894805	6.896	690	655	34	6.896	690	655	48
Eika Boligkreditt	885621252	11.084.811	47.059	47.359	60	10.509.222	50.552	46.797	463
Spama	916148690	45	5	70	26	45	5	70	10
Eika Gruppen	979319568	151.302	11.059	46.298	3.073	149.899	10.694	38.974	3.490
Eiendomskreditt	979391285	15.805	1.602	2.529	163	15.805	1.602	2.632	105
SDC DK		-	-	-	-	1.325	594	753	-
Aust-Agder Næring	929263162	10	10	10	-	10	10	10	-
Kredittforeningen for Sparebanker	986918930	460	474	474	-	460	474	474	-
VN Norge	821083052	444	628	353	-	444	628	287	220
Eika VBB	921859708	1.249	5.349	6.279	-	1.120	4.701	5.631	-
VN Norge Forvaltning	918056076	8	-	68	-	8	-	55	-
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi			66.874	104.096	3.356		69.948	96.338	4.337

	2023	2022
Balanseført verdi 01.01.	96.338	68.529
Tilgang	3.481	13.128
Avgang	-804	-47
Netto urealisert gevinst over andre inntekter og kostn	5.081	14.727
Balanseført verdi 31.12.	104.096	96.338

NOTE 29 - Varige driftsmidler

	Utstyr og transport midler	Fast eiendom	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris pr. 01.01.2022	6.678	11.183		17.861
Tilgang	660			660
Avgang til kostpris	27			27
Utrangeret til kostpris	59			59
Kostpris pr. 31.12.2022	7.252	11.183		18.434
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2022	4.649	3.944		8.592
Bokført verdi pr. 31.12.2022	2.603	7.239	0	9.842
Kostpris pr. 01.01.2023	7.252	11.183		18.434
Tilgang	582		912	1.494
Avgang til kostpris				0
Utrangeret til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.2023	7.833	11.183	912	19.928
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2023	5.564	4.267	115	9.946
Bokført verdi pr. 31.12.2023	2.269	6.916	797	9.982
Avskrivninger 2022	649	214		864
Avskrivninger 2023	916	323	115	1.354
Avskrivningsprosent / Levetid	10% - 25%	0% - 10%	6,5 %	

Faste eiendommer og øvrige varige driftsmidler blir balanseført til anskaffelseskost og fratrekkes årlig ordinære lineære avskrivninger over en tidsperiode som tilsvarer det enkelte driftsmiddels antatte levetid. Tomt avskrives ikke.

NOTE 30 - Andre eiendeler

	2023	2022
Eiendeler ved utsatt skatt	- 104	575
Opptjente, ikke motatte inntekter	1 623	605
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpne kostnader	87	
Overtatte eiendeler		
Andre eiendeler	1 055	254
Sum andre eiendeler	2.661	1.434

NOTE 31 - Innlån fra kredittinstitusjoner

Motpart	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	2023	2022	Rentevilkår
Kredittforeningen for sparebanker	23.08.2019	12.04.2024	25.000	25.306	25.216	3m Nibor + 76 bp
Kredittforeningen for sparebanker	20.10.2021	11.11.2024	25.000	25.172	25.135	3m Nibor + 44 bp
Kredittforeningen for sparebanker	05.05.2023	12.01.2028	50.000	50.678	0	3m Nibor + 135 bp
Øvrige innskudd				13	10	
Sum innlån fra kredittinstitusjoner				101.169	50.361	

Banken hadde ingen innskudd fra låneformidlere pr. 31.12.23 eller 31.12.22.

Ansvarlig lånekapital i KFS

Som motpost til innlånene inngår 3% medlemsinnskudd (totalt 3,0 MNOK) under eiendelspost «utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner». Dette er ansvarlig kapital i KFS som normalt skal tilbakebetales året etter innfrielse av lånet. Som nevnt i note 12, så har grensen for største engasjement blitt redusert i EUs bankpakke. Dette har fått konsekvenser for tilbakebetaling av medlemsinnskuddet. KFS må søke Finanstilsynet om tillatelse til å tilbakebetale medlemsinnskudd for innfridde lån. KFS fikk i 2023 tillatelse fra Finanstilsynet om å tilbakebetale medlemsinnskudd for lån som ble innfridd i 2021. Resterende medlemsinnskudd som skulle vært tilbakebetalt, ble avregnet mot nytt medlemsinnskudd for nytt låneopptak av MNOK 50 i mai 2023.

Det har to innlån som forfaller gjennom 2024. Den ansvarlige lånekapital til KFS kommer til fradrag i bankens egen ansvarlige kapital knyttet til bankens kapitaldekning.

NOTE 32 - Innskudd fra kunder

	2023	2022
Innskudd og andre innlån fra kunder	1.777.789	1.702.785
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	1.777.789	1.702.785
Innskudd fordelt på geografiske områder		
Agder	1.553.859	1.040.327
Landet for øvrig	206.985	494.938
Utlandet	16.944	167.520
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	1.777.789	1.702.785

Innskuddsfordeling

Personkunder	1.237.545	1.210.874
Primærnæringer	16.662	24.788
Industri og bergverk	7.291	11.496
Kraftforsyning	9.359	
Bygg og anleggsvirksomhet	54.597	47.851
Varehandel	42.173	40.740
Transport	25.262	20.306
Overnattings- og serveringsvirksomhet	15.727	
Informasjon og kommunikasjon	11.167	
Omsetning og drift av fast eiendom	70.904	92.930
Tjenesteytende virksomhet	287.101	253.799
Sum innskudd og andre innlån fra kunder	1.777.789	1.702.785

NOTE 33 - Obligasjonsgjeld og ansvarlig lånekapital

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi		
				2023	2022	Rentevilkår
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0012820036	23.01.2023	04.02.2028	50.000	50.454	0	3m Nibor + 149 bp
NO0012945338	21.06.2023	22.06.2026	50.000	50.034	0	3m Nibor + 134 bp
NO0011121907	11.10.2021	11.10.2024	50.000	50.577	50.395	3m Nibor + 42 bp
NO0011203515	14.01.2022	14.08.2025	50.000	50.332	50.264	3m Nibor + 57 bp
NO0010875057	12.02.2020	12.02.2025	50.000	50.365	50.277	3m Nibor + 77 bp
NO0010877327	18.03.2020	18.09.2023	50.000	0	50.091	3m Nibor + 180 bp
NO0010815293	01.02.2018	01.02.2023	50.000	0	50.364	3m Nibor + 100 bp
Over/underkurs					-56	
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				251.762	251.335	

Ingen av bankens papirer er notert.

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi		Rentevilkår
				2023	2022	
Ansvarlig lånekapital						
NO0010818388	13.03.2018	13.03.2023	20.000	0	20.057	3m Nibor + 215 bp
NO0012820044	23.01.2023	04.02.2028	30.000	30.347	0	3m Nibor + 285 bp
Sum ansvarlig lånekapital				30.347	20.057	

	Balanse 31.12.2022	Emitert	Forfalte/ innløste	Andre endringer	Balanse 31.12.2023
Endringer i verdipapirgjeld i perioden					
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	251.335	100.488	-100.455	-200.516	251.762
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapi	251.335	100.488	-100.455	-200.516	251.762
Ansvarlig lånekapital	20.057	30.347	-20.057	-40.114	30.347
Sum ansvarlig lånekapital	20.057	30.347	-20.057	-40.114	30.347

NOTE 34 - Annen gjeld, avstemming av netto gjeld og pensjon

	2023	2022
Annen gjeld		
Skattetrekk	232	647
Skyldig merverdiavgift	93	265
Skyldig lønn	2.089	1.831
Skyldig arbeidsgiveravgift	615	252
Øvrig annen gjeld	7.033	7.861
Sum annen gjeld	10.062	10.856

	2023	2022
Avstemming av netto gjeld		
Kontanter og kontantekvivalenter	67.362	66.241
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	21.627	18.125
Innlån fra finansieringsaktiviteter	-352.930	-301.696
Leieforpliktelser	-817	
Netto gjeld	-264.758	-217.330
Kontanter, innskudd i Norges Bank og innskudd i andre banker	88.989	84.366
Brutto gjeld (all gjeld er til flytende rente)	-353.747	-301.696
Netto gjeld	-264.758	-217.330

	Forpliktelser fra finansieringsaktiviteter			Likviditetsbeholdning		
	Finanselle innlån	Leieforpliktelser	Sum	Kontanter og innskudd i Norges Bank	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	Sum
Netto gjeld 01.01.2022	-325.573		-325.573	76.324	40.006	116.330
Kontantstrømmer	25.000		25.000	-10.083	-25.181	-35.264
Anskaffelser - leieforpliktelser			0			0
Andre endringer	-1.123		-1.123			0
Netto gjeld 31.12.2022	-301.696	0	-301.696	66.241	14.825	81.066
Kontantstrømmer	-50.000		-50.000	1.121	6.802	7.923
Anskaffelser - leieforpliktelser			0			0
Andre endringer	-1.234	-817	-2.051			0
Netto gjeld 31.12.2023	-352.930	-817	-353.747	67.362	21.627	88.989

Banken har ingen pensjonsforpliktelser ettersom pensjonsavtaler er innskuddsbasert. Pensjon er nærmere beskrevet i note 21 om lønn og andre personalkostnader.

NOTE 35 – Garantier

	2023	2022
Betalingsgarantier	5 058	4 779
Kontraktsgarantier	17 476	20 191
Lånegarantier	-	7 507
Andre garantier	79	-
Sum garantier overfor kunder	22.613	32.477
Garantier Eika Boligkreditt		
Saksgaranti	-	-
Tapsgaranti	8 303	7 457
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	8.303	7.457
Sum garantier	30.915	39.934

Garantier fordelt geografisk	2023		2022	
	Kr.	%	Kr.	%
Agder	30.886	99,9 %	39.913	99,9 %
Landet for øvrig	29	0,1 %	21	0,1 %
Sum garantier	30.915	100 %	39.934	100 %

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.23 lån for 832,4 mill. kroner hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

Saksgaranti:

Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.

Tapsgaranti:

Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor.

Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK.

Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at:

- (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og
- (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon:

Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett.

Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrekk ved beregning av eierbankens gjestående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

NOTE 36 - Hendelser etter balansedagen

Eika Forsikring og Fremtind Forsikring inngikk høsten 2023 intensjonsavtale om fusjon. Evje og Hornnes Sparebank er gjennom sitt eierskap i Eika Gruppen deleier av Eika Forsikring. Transaksjonsavtalen signeres i Q1 og gjennomføring er planlagt i løpet av Q2 2024.

Utover dette, har ikke inntruffet hendelser etter utløpet av regnskapsårets som har innvirkning på bankens resultat og stilling.

NOTE 37 -Transaksjoner med nærstående parter

Som det går frem av note 1, så har banken ingen datterselskap eller tilknyttede selskap.

RSM

RSM Norge AS

Til forstanderskapet i Evje og Hornnes Sparebank

Hollendergata 3, 4514 Mandal
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 38 07 07 00

F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert Evje og Hornnes Sparebanks årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak § 1-4, 2. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU med mindre annet følger av forskriften.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Evje og Hornnes Sparebanks revisor sammenhengende i 7 år fra valget på forstanderskapsmøtet den 16. oktober 2017 for regnskapsåret 2017.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

1) Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Bankens rutiner og systemer for oppfølging av utlån og identifisering av utlån med nedskrivningsbehov, samt vurderingen av disse utlånene anses som sentrale. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Bruken av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden, og kan også ha betydning for overholdelse av kapitaldekningsregelverket. Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån til kunder på grunn av den betydelige andelen utlånene representerer i balansen, samt betydningen av det skjønn ledelsen utøver som del av rutinen ved vurderingen av nedskrivningsbehov.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/is a member of Den norske Revisorforening.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivningene på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap. Etter IFRS 9 skal banken fordele engasjementene i 3 steg ved beregning av forventet tap (ECL) på utlån og garantier som omfattes av nedskrivningsreglene. Ved førstegangs innregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt vesentlig, skal engasjementene plasseres i steg 1 og det avsettes for 12-måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig skal engasjementene overføres til steg 2 og det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Hvis kredittrisikoen svekkes ytterligere og engasjementene enten er i mislighold eller det blir foretatt individuell nedskrivning, skal engasjementene overføres til steg 3. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet, og modellen som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til disse segmentene. Vi har særlig fokusert på:

- Ledelsens prosess for identifisering av utlån som skal overføres til steg 3, og de forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån i steg 3
- De prosesser ledelsen har iverksatt for beregning av nedskrivninger for utlån i steg 1 og 2
- Ledelsens prosess for oppfølging av bankens største engasjementer

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Våre revisjonshandlinger inkluderer forståelse av og testing av den interne kontroll og effektiviteten av de viktigste kontrollene innenfor utlån og prosedyrer for nedskrivning for mulig tap på lån. Vår testing av kontrollene gir oss et grunnlag for avklaring av type, tidspunkt og omfanget av våre øvrige revisjonshandlinger. Vi har skaffet oss en forståelse av bankens kredittpolicy, og evaluert prosessene for identifisering av nedskrivningsbehov i henhold til IFRS 9.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og relevante kontroller rettet mot å sikre:

- beregninger og metode som ble benyttet i modellen
- at modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen

Vi har i tillegg kontrollert bankens overholdelse av kredittprosess på et utvalg av kunder med fokus på betjeningsevne og sikkerhet. For et utvalg av misligholdte og tapsutsatte engasjementer har vi kontrollert ledelsens prognose for kontantstrømmer og verdivurdering av sikkerheter. Vi har evaluert konsistensen av de viktigste forutsetningene, herunder i lys av gjeldende markedssituasjon med blant annet økt inflasjon og fall i boligpriser, og sammenlignet disse med vår egen forståelse av de aktuelle parametrene. Vi har rekalkulert ledelsens beregning for å verifisere nøyaktigheten av regnskapsførte nedskrivninger.

I tillegg har vi på et utvalg av friske engasjementer vurdert om låntakers betjeningsevne og sikkerhet er tilfredsstillende, og at det ikke foreligger indikasjoner på nedskrivningsbehov. Utvalget er basert på oversikt over bankens største engasjementer, bevilgningsprotokoll og risikoklassifiseringssystemet.

Bankens note 2,3 og 6-11 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av bankens tapsmodell og for hvordan banken estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9. Vi har lest notene og vurdert om informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

2) IT-miljø som understøtter finansiell rapportering

Banken benytter komplekse IT-systemer i et automatisert IT-miljø og er avhengig av IT systemene i den finansielle rapporteringen. Kjernebanksystemene styres og driftes av en ekstern tjenesteleverandør. For å sikre fullstendig og nøyaktig presentasjon av den finansielle informasjonen, er det viktig at kontroller over transaksjonsprosessering og måling er utformet og fungerer målrettet og effektivt. Tilsvarende må kontroller for å sikre hensiktsmessig tilgangsstyring og systemendringer også utformes og fungere målrettet og effektivt både hos banken og tjenesteleverandøren.

En vesentlig del av transaksjonene innen banker og finansinstitusjoner er systemgenererte transaksjoner. Dette gjelder bl.a. renteberegninger på utlån og innskudd, samt inntekter og kostnader knyttet til betalingsformidling. Migrering til ny kjernebankleverandør vår 2023 økte den iboende risikoen for feil i regnskapet. IT-miljø som understøtter finansiell rapportering, er av den grunn betraktet som et sentralt forhold ved revisjonen.

Hvordan vi håndterte forholdet i revisjonen

Vi etablerte en forståelse for bankens IT-systemer og IT-miljø av betydning for den finansielle rapporteringen. Vi innhentet og evaluerte en tredjepartsbekreftelse (ISAE 3402- rapport) som dekker de relevante kjernebanksystemene og tilhørende infrastruktur som understøtter den finansielle rapporteringen til selskapet. Vi vurderte målrettethet og effektivitet av IT-generelle kontroller over tilgangsstyring, systemendringer og IT-drift hos tjenesteleverandøren. Videre vurderte vi også målrettethet og effektivitet av relevante kontroller hos banken.

Som en del av våre prosedyrer innhentet og evaluerte vi tredjepartsbekreftelser som dekker relevante automatiserte kontroller i kjernebanksystemene, herav renteberegning, gebyramortisering, periodisering, kontering, systembasert avstemming og integrasjon.

Vi har innhentet og kontrollert bankens avstemming og overføring av regnskapsinformasjon fra gammelt til nytt system.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for banker og finansieringsforetak § 1-4 annet ledd bokstav b. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som

vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Mandal, 1. mars 2024
RSM Norge AS

Inge Soteland
Statsautorisert revisor